

*Proiect***UE****LEGE****pentru modificarea unor acte normative
(implementarea suplimentară în cadrul normativ intern a Recomandărilor
Grupului de Acțiune Financiară Internațională)**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune art. 2 (a), (b) și (c), art. 3 (7), art. 18a (2), art. 30 (3), (5), (6), art. 31 (1)-(5), (9), art. 38 (2), art. 61 (3) din Directiva (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei (CELEX: 32015L0849), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 141/73 din 5 iunie 2015, astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2018/843 a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2018 de modificare a Directivei (UE) 2015/849 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, precum și de modificare a Directivelor 2009/138/CE și 2013/36/UE.

Art. I. – Articolul 14 alineatul (2) din Legea nr. 1353/2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 14-15, art. 52), cu modificările ulterioare, se completează cu literele d¹) și d²) cu următorul cuprins:

„d¹) numele, prenumele, data nașterii, numărul de identificare de stat al persoanei fizice, domiciliul, țara de reședință, cetățenia beneficiarului efectiv/beneficiarilor efectivi, astfel cum sunt definiți în Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului;

d²) numele, prenumele, data nașterii, numărul de identificare de stat al persoanei fizice, domiciliul persoanei fizice rezidente responsabile pentru furnizarea și/sau actualizarea informației despre beneficiarul efectiv/beneficiarii

efectivi, în conformitate cu Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului”.

Art. II. – Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr. 66-75, art. 132), cu modificările ulterioare, se completează cu articolul 2078¹, cu următorul cuprins:

„**Articolul 2078¹.** Registrul fiduciilor și construcțiilor juridice similare

Fiduciile și construcțiile juridice similare fiduciilor urmează a fi înregistrate în Registrul fiduciilor și construcțiilor juridice similare, care este gestionat de Serviciul Fiscal de Stat.”

Art. III. – Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 184-187, art.711), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 7 alineatul (1):

se completează cu litera c²) cu următorul cuprins:

„c²) informația privind registratorul societății – pentru societățile pe acțiuni;”;

se completează cu litera g) cu următorul cuprins:

„g) numele, prenumele, data nașterii, numărul de identificare de stat al persoanei fizice, domiciliul persoanei fizice rezidente responsabile pentru furnizarea și/sau actualizarea informației despre beneficiarul efectiv/beneficiarii efectivi, în conformitate cu Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului”.

2. Articolul 17 se completează cu litera e) cu următorul cuprins:

„e) actele oficiale care reflectă numele, prenumele, data nașterii, numărul de identificare de stat al persoanei fizice, domiciliul persoanei fizice rezidente responsabile pentru furnizarea și/sau actualizarea informației despre beneficiarul efectiv/beneficiarii efectivi, în conformitate cu Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului”.

3. La articolul 18, alineatul (1) se completează cu litera e) cu următorul cuprins:

„e) actele oficiale care reflectă numele, prenumele, data nașterii, numărul de identificare de stat al persoanei fizice, domiciliul persoanei fizice rezidente responsabile pentru furnizarea și/sau actualizarea informației despre beneficiarul efectiv/beneficiarii efectivi, în conformitate cu Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului”.

4. Articolul 28 se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins:

„(7) La înregistrarea de stat a întreprinzătorilor individuali și a gospodăriilor țărănești (de fermier) se prezintă numele, prenumele, data nașterii, numărul de identificare de stat al persoanei fizice, domiciliul persoanei fizice rezidente responsabile pentru furnizarea și/sau actualizarea informației despre beneficiarul efectiv/beneficiarii efectivi, în conformitate cu Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului”.

5. Articolul 33:

la alineatul (1):

litera i³) va avea următorul cuprins:

„i³) numele, prenumele, data nașterii, numărul de identificare de stat al persoanei fizice, domiciliul beneficiarului efectiv/beneficiarii efectivi, țara de reședință, cetățenia, detaliile intereselor generatoare de beneficii deținute, astfel cum este prevăzut în Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului;”;

alineatul se completează, corespunzător, cu literele i⁴) și v) cu următorul cuprins:

„i⁴) numele, prenumele, data nașterii, numărul de identificare de stat al persoanei fizice, domiciliul persoanei fizice rezidente responsabile pentru furnizarea și/sau actualizarea informației despre beneficiarul efectiv/beneficiarii efectivi, în conformitate cu Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului;”;

„v) informația privind registratorul societății – pentru societățile pe acțiuni;”;

alineatul (2) se completează cu literele c¹) și c²) cu următorul cuprins:

„c¹) numele, prenumele, data nașterii, numărul de identificare de stat al persoanei fizice, domiciliul, țara de reședință, cetățenia beneficiarului efectiv/beneficiarii efectivi, astfel cum sunt definiți în Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului;

c²) numele, prenumele, data nașterii, numărul de identificare de stat al persoanei fizice, domiciliul persoanei fizice rezidente responsabile pentru furnizarea și/sau actualizarea informației despre beneficiarul efectiv/beneficiarii efectivi, în conformitate cu Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului;”.

6. Articolul 37 se completează cu alineatul (4¹) cu următorul cuprins:

„(4¹) În cazul în care organul înregistrării de stat constată:

a) prezentarea unor date neveridice, incomplete sau incorecte de către persoanele juridice și întreprinzătorii individuali, necesare la înregistrarea constituirii, modificarea în actele de constituire și în datele înscrise în Registrul de stat, înregistrarea de stat a persoanelor supuse reorganizării și la radierea acestora din Registrul de stat;

b) neactualizarea informației prevăzute la lit. a), în cazul în care au intervenit modificări,

acesta informează, în termen de 3 zile lucrătoare, Serviciul Fiscal de Stat, în vederea angajării răspunderii legale a subiecților responsabili.”

Art. IV. – Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78-84, art. 100), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 263, alineatele (5) și (8) se abrogă.

2. La articolul 263², cuvintele „organizațiilor necomerciale” se substituie cu textul „fiduciilor și a construcțiilor juridice similare fiduciilor, precum și neactualizarea informației respective, în cazul în care au intervenit modificări cu privire la beneficiarul efectiv/beneficiarii efectivi”.

3. Codul se completează cu articolul 263⁴ cu următorul cuprins:

„**Articolul 263⁴.** Prezentarea informației neveridice, incomplete sau incorecte la înregistrarea de stat

Prezentarea unor date neveridice, incomplete sau incorecte de către persoanele juridice, întreprinzătorii individuali, fiduciile și construcțiile juridice similare fiduciilor, necesare la înregistrarea constituirii, modificarea în actele de constituire și în datele înscrise în Registrul de stat, înregistrarea de stat a persoanelor supuse reorganizării și la radierea acestora din Registrul de stat și Registrul fiduciilor și construcțiilor juridice similare, precum și neactualizarea informației respective, în cazul în care au intervenit modificări,

se sancționează cu amendă de la 300 la 800 de unități convenționale aplicată persoanei fizice/persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”

3. La articolul 402 alineatul (1), după textul „art. 263²,” se introduce textul „263⁴,”.

Art. V. – Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 58-66, art. 133), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 3 se completează cu două noțiuni noi cu următorul cuprins:

„*interes legitim de serviciu* – dreptul de acces la datele cu caracter personal în măsura în care un astfel de acces parțial sau complet constituie o măsură necesară și proporțională pentru o investigație oficială sau juridică, analize, investigații sau proceduri efectuate în conformitate cu prezenta lege și pentru a se

asigura că prevenirea, investigarea și depistarea infracțiunilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului nu este pusă în pericol;

furnizor de servicii pentru fiducii sau societăți – orice persoană care prestează unor terți, cu titlu profesional, oricare dintre următoarele servicii:

- a) constituirea de societăți sau alte persoane juridice;
- b) exercitarea funcției de director sau secretar al unei societăți, de partener în cadrul unei asocieri sau a unei funcții similare legate de alte persoane juridice sau organizarea ca o altă persoană să exercite astfel de funcții;
- c) furnizarea unui sediu social, a unei adrese comerciale, poștale sau administrative și a oricăror altor servicii conexe pentru o societate, o asocieră sau orice altă persoană juridică sau construcție juridică;
- d) exercitarea funcției de fiduciar în cadrul unei fiducii exprese sau al unei funcții similare în cadrul unei construcții juridice similare sau organizarea ca o altă persoană să exercite astfel de funcții;
- e) exercitarea funcției de acționar pe seama unei persoane alta decât o societate cotate pe o piață reglementată care face obiectul cerințelor de divulgare a informațiilor în conformitate cu dreptul Uniunii Europene sau al unor standarde internaționale echivalente, sau organizarea ca o altă persoană să exercite o astfel de funcție.”

2. Articolul 4:

alineatul (1):

la litera j), după cuvintele „executorii judecătorești” se introduce textul „, mediatorii”, iar cuvintele „pentru constituirea” se substituie cu cuvântul „constituirea”;

alineatul se completează cu litera q) cu următorul cuprins:

„q) furnizor de servicii pentru fiducii sau societăți”;

la alineatul (2), cuvintele „cel târziu până la data de 5 a lunii următoare de gestiune” se substituie cu textul „în termen de cel mult 15 zile lucrătoare de la data la care informațiile au fost obținute”.

3. La articolul 5 alineatul (1), litera c) va avea următorul cuprins:

„c) în cazul organizatorilor jocurilor de noroc, în momentul colectării câștigurilor, la cumpărarea sau schimbarea de jetoane, în momentul punerii unei mize atunci când efectuează tranzacții în valoare de cel puțin 40000 de lei, indiferent dacă tranzacția se efectuează printr-o singură operațiune sau prin mai multe operațiuni care au o legătură între ele;”.

4. Articolul 5²:

la alineatul (3), după cuvintele „unităților de drept” se introduc cuvintele „și Registrul fiduciilor și construcțiilor juridice similare”, iar ultima propoziție se completează cu cuvintele „și la Serviciul Fiscal de Stat”;

alineatele (4) și (5) vor avea următorul cuprins:

„(4) În baza informațiilor transmise de entitățile raportoare, în termen de 5 zile lucrătoare, Agenția Servicii Publice efectuează o notare în Registrul de stat al unităților de drept, iar Serviciul Fiscal de Stat – în Registrul fiduciilor și construcțiilor juridice similare, cu privire la existența unei neconcordanțe. După soluționarea neconcordanței, Agenția Servicii Publice și Serviciul Fiscal de Stat radiază, în termen de 5 zile lucrătoare, notarea din registrele respective.

(5) Până la soluționarea neconcordanței, Agenția Servicii Publice și Serviciul Fiscal de Stat nu efectuează nicio înregistrare în Registrul de stat al unităților de drept și, respectiv, Registrul fiduciilor și construcțiilor juridice similare, referitoare la operarea modificărilor în actele de constituire ale persoanei juridice, întreprinzătorului individual, organizației necomerciale și, respectiv, ale fiduciei și construcției juridice similare fiduciei, precum și în datele înscrise în Registrul de stat, reorganizarea sau radierea acesteia.”;

articolul se completează cu alineatul (6), cu următorul cuprins:

„(6) Procedura privind efectuarea/radierea mențiunilor în/din Registrul de stat al unităților de drept și Registrul fiduciilor și construcțiilor juridice similare și de soluționare a neconcordanțelor se aprobă prin:

a) ordin al directorului Agenției Servicii Publice – pentru Registrul de stat al unităților de drept;

b) ordin al directorului Serviciului Fiscal de Stat – pentru Registrul fiduciilor și construcțiilor juridice similare.

În măsura în care acesta este posibil, reglementarea procedurii date de către Agenția Servicii Publice și Serviciul Fiscal de Stat va fi realizată similar. Orice modificare a procedurii de către unul dintre cele două organe se realizează după o avizare prealabilă a acesteia cu celălalt organ, precum și cu Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor.”

5. La articolul 8²:

titlul se completează cu cuvintele „și instituțiile competente ale Uniunii Europene”;

în tot cuprinsul articolului, după textul „GAFI” se completează cu următorul text „și instituțiile competente ale Uniunii Europene”.

6. Articolul 9:

se completează cu alineatele (2²) și (2³) cu următorul cuprins:

„(2²) Serviciul stochează datele cu caracter personal obținute în conformitate cu art. 4 alin. (2) pentru o perioadă de 5 ani de la data la care datele au fost obținute. La expirarea perioadei respective, aceste date cu caracter personal se șterg.

(2³) Perioada de păstrare poate fi prelungită o singură dată, cu o nouă perioadă care nu poate depăși 3 ani, în cazul în care:

a) a fost efectuată o evaluare detaliată a necesității și a proporționalității prelungirii, care justifică păstrarea informației în scopul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului; sau

b) a fost efectuată o evaluare detaliată a necesității și a proporționalității prelungirii, care justifică păstrarea informației pentru asigurarea unor controale în ceea ce privește obligația de declarare a numerarului în conformitate cu Legea nr. 62/2008 privind reglementarea valutară.”;

se completează cu alineatele (5) și (6) cu următorul cuprins:

„(5) La expirarea perioadei de păstrare menționate la alin. (1) și (2), entitățile raportoare șterg datele cu caracter personal, cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (2¹).

(6) La expirarea perioadei de păstrare menționate la alin. (1) și (2), Serviciul Fiscal de Stat radiază datele cu caracter personal din Registrul conturilor de plăți și bancare, al casetelor de siguranță ale persoanelor fizice și juridice, cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (2¹).”

7. Articolul 12 se completează cu alineatul (2¹), cu următorul cuprins:

„(2¹) Persoanele fizice care sunt expuse la amenințări, la acțiuni ostile, la acțiuni nefavorabile sau discriminatorii la locul de muncă pentru raportarea suspiciunilor de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, fie la nivel intern, fie către Serviciu, au dreptul să depună dezvăluiri privind încălcări ale legii în condiții de siguranță și dreptul la o cale de atac eficientă în vederea apărării drepturilor lor, să fie recunoscuți în calitate de avertizori de integritate și să beneficieze de protecție în condițiile prevăzute de Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate.”

8. La articolul 14:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Organul înregistrării de stat verifică, înregistrează, ține evidența și actualizează datele cu privire la beneficiarii efectivi ai persoanelor juridice, întreprinzătorilor individuali, cu excepția instituțiilor/autorităților publice, întreprinderilor de stat și municipale, a societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, la înregistrarea constituirii lor, înregistrarea modificărilor în datele înscrise privind beneficiarii efectivi în Registrul de Stat al unităților de drept, înregistrarea de stat a persoanelor supuse reorganizării și la radierea acestora din Registrul de stat.”;

articolul se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Serviciul Fiscal de Stat verifică, înregistrează, menține și actualizează datele cu privire la beneficiarii efectivi ai fiduciilor și construcțiilor juridice similare fiduciilor la înregistrarea constituirii lor, înregistrarea modificărilor contractului de fiducie/contractului prin care se instituie construcția juridică similară fiduciei, a părților, masei patrimoniale fiduciare și la anularea lor.”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Persoanele juridice, întreprinzătorii individuali, fiduciile și orice construcție juridică similară fiduciilor sunt obligați să obțină și să dețină informații adecvate, corecte și actualizate cu privire la beneficiarul lor efectiv, inclusiv detalii privind interesele generatoare de beneficii pentru acesta, să prezinte organului înregistrării de stat și, respectiv Serviciului Fiscal de Stat în partea ce ține de fiducii și construcții similare fiduciilor, informația cu privire la beneficiarul efectiv în termen de 30 zile de la intervenirea modificării datelor acestuia.”;

articolul se completează cu alineatele (2¹) și (2²), cu următorul cuprins:

„(2¹) Persoanele juridice, întreprinzătorii individuali, fiduciile și orice construcție juridică similară fiduciilor desemnează o persoană fizică rezidentă responsabilă pentru furnizarea și/sau actualizarea informației despre beneficiarul efectiv/beneficiarii efectivi din Registrul de stat al unităților de drept și, respectiv, Registrul fiduciilor și construcțiilor juridice similare. Datele despre persoana fizică rezidentă desemnată vor fi prezentate organului înregistrării de stat sau, respectiv, Serviciului Fiscal de Stat.

(2²) Fiduciarul/fiduciarilor sau persoanele ce dețin poziții echivalente în cadrul construcțiilor juridice similare fiduciilor, prevăzute la art. 5² alin. (2), comunică statutul pe care îl dețin și furnizează entităților raportoare informațiile respective atunci când, în calitatea lor de fiduciar sau persoane ce dețin poziții echivalente în cadrul construcțiilor juridice similare fiduciilor, stabilesc o relație de afaceri sau efectuează o tranzacție ocazională, în conformitate cu art. 5.”;

alineatele (3) și (3¹) vor avea următorul cuprins:

„(3) Este interzisă înregistrarea persoanelor juridice, întreprinzătorilor individuali, fiduciilor și construcțiilor juridice similare fiduciilor, în lipsa datelor despre beneficiarul efectiv și/sau dacă informația prezentată este neveridică sau incompletă.

(3¹) Beneficiarii efectivi ai persoanelor juridice, ai întreprinzătorilor individuali, ai fiduciilor și ai construcțiilor juridice similare fiduciilor înregistrate în Republica Moldova, inclusiv care dețin acțiuni, drepturi de vot, cote sociale sau exercită controlul prin alte mijloace, au obligația să furnizeze respectivelor persoane juridice, întreprinzători individuali, fiduciarului/ fiduciarilor sau persoanelor ce dețin poziții echivalente în cadrul construcțiilor juridice similare fiduciilor toate informațiile necesare pentru a se conforma obligațiilor stabilite la alin. (2).”;

la alineatul (9), cuvintele „Autoritatea competentă” se substituie cu cuvintele „Organul înregistrării de stat”;

la alineatul (11), cuvântul „pertinente” se exclude;

articolul se completează cu alineatele (20¹) și (20²) cu următorul cuprins:

„(20¹) Registrul conturilor de plăți și bancare, al casetelor de siguranță ale persoanelor fizice și juridice permite identificarea automatizată, în timp prompt, a tuturor persoanelor fizice sau juridice care dețin sau controlează conturi de plăți și/sau conturi bancare identificate prin IBAN și casete de siguranță deținute.

(20²) Registrul conturilor de plăți și bancare, al casetelor de siguranță ale persoanelor fizice și juridice conține cel puțin următoarea informație:

1) pentru conturile de plăți și bancare:

a) titularul contului: denumirea (în cazul persoanelor juridice), numele, prenumele, data nașterii, date de identificare, domiciliul, țara de reședință, cetățenia clientului și/sau a persoanei împuternicite;

b) beneficiarul efectiv: numele, prenumele, data nașterii, date de identificare, domiciliul beneficiarului efectiv/beneficiarilor efectivi, țara de reședință, cetățenia, detaliile intereselor generatoare de beneficii deținute;

c) codul IBAN, data deschiderii și închiderii contului, filiala/sucursala băncii sau prestatorului de servicii de plată nebankare;

2) pentru casetele de siguranță: denumirea/numele/prenumele clientului și/sau a persoanei împuternicite; date de identificare; domiciliul; țara de reședință; nume/prenume/date de identificare a beneficiarului efectiv; țara de proveniență a beneficiarului efectiv; data încheierii contractului cu banca privind prestarea serviciului de păstrare în casete de siguranță; termenul contractului încheiat între bancă și deponent; filiala/sucursala băncii care prestează serviciul de păstrare în casete de siguranță.”;

alineatul (21) va avea următorul cuprins:

„(21) Serviciul Fiscal de Stat creează, gestionează și actualizează Registrul fiduciilor și construcțiilor juridice similare, care conține inclusiv informațiile privind beneficiarul efectiv al fiduciilor și construcțiilor juridice similare fiduciilor conform art. 5² alin. (2) pct. 2).”;

articolul se completează cu alineatul (22) cu următorul cuprins:

„(22) Accesul la informația din registrele prevăzute la alin. (1), (20) și (21) este asigurat, cu respectarea prevederilor legale privind protecția datelor cu caracter personal:

a) Serviciului, organelor cu funcții de supraveghere a entităților raportoare și organelor de drept;

b) entităților raportoare, atunci când aplică măsurile de precauție privind clientul;

c) oricărei persoane fizice sau juridice care demonstrează un interes legitim de serviciu;

d) oricărei persoane fizice sau juridice care înaintează o cerere scrisă în ceea ce privește o fiducie sau o construcție juridică similară fiduciei, care deține o participație, care asigură controlul în orice entitate corporativă sau altă entitate juridică, altele decât cele menționate la art. 5² alin. (2) pct. 1, 3 și 4, în mod direct sau indirect, inclusiv prin acțiuni la purtător sau prin control exercitat prin alte mijloace.”

9. Articolul 15:

la alineatul (1), litera h) va avea următorul cuprins:

„h) Serviciul – pentru entitățile raportoare prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. h), k), m), n), o) și q)”;

articolul se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Serviciul poate efectua monitorizarea și verificarea respectării prevederilor prezentei legi de către toate entitățile raportoare prevăzute la art. 4 alin. (1).”

10. La articolul 17 alineatul (1), după textul „schimb de informații,” se introduce textul „cu promptitudine,”.

11. La articolul 18, alineatul (7) se abrogă.

12. La articolul 21 alineatul (2), cuvintele „reglementate de legislația specială” se substituie cu textul „în conformitate cu Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege”.

13. La articolul 22 alineatul (1) litera h), cuvântul „aparaturii” se exclude.

14. La articolul 23:

titlul va avea următorul cuprins „**Articolul 23.** Personalul Serviciului”;

alineatele (1) și (2) vor avea următorul cuprins:

„(1) Personalul Serviciului este constituit din demnitari, funcționari publici cu statut special, funcționari publici și personal contractual.

(2) Raporturile de serviciu ale funcționarilor publici cu statut special sunt reglementate de prevederile Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, în măsura în care prezenta lege nu prevede altfel.

Raporturile de serviciu/muncă ale funcționarilor publici/ale personalului contractual sunt reglementate în Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003.”;

la alineatul (3), cuvântul „aparaturii” se exclude.

15. La articolul 24 alineatul (1), cuvântul „aparaturii” se exclude.

16. La articolul 25, în titlu și la alineatul (1), cuvântul „aparaturii” se exclude.

17. La articolul 34 alineatul (11), litera e) se abrogă.

18. La articolul 35 alineatul (2), textul „lit. a), c), h) și i)” se substituie cu textul „lit. a), c)–g), i), p) și q)”.

19. La articolul 36 alineatul (2), textul „în Legea nr.133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal” se substituie cu textul „la art. 2 alin. (2) lit. d) din Legea nr.133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal”.

Art. VI. – Legea nr. 75/2020 privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr.142-146, art.260) se modifică după cum urmează:

1. La articolul 10 alineatul (4), cuvântul „Procedura” se substituie cu cuvântul „Vizita”.

2. La articolul 26 alineatul (2) litera b), textul „, sau care are un grad înalt de prejudiciabilitate” se exclude.

3. Articolul 40:

la alineatul (1), cuvintele „ nu mai mult” se substituie cu cuvintele „nu mai puțin”;

la alineatul (2), textul „lit. a), c)–g), i) și p)” se substituie cu textul „lit. a), c)–g), i), p) și q)”.

4. La articolul 41, textul „lit. a), c)–g), i) și p)” se substituie cu textul „lit. a), c)–g), i), p) și q)”.

5. La articolul 42, textul „lit. a), c)–g), i) și p)” și textul „lit. a), c), h) și i)” se substituie cu textul „lit. a), c)–g), i), p) și q)”;

6. La articolul 42¹, textul „lit. a), c)–g), i) și p)” se substituie cu textul „lit. a), c)–g), i), p) și q)”.

7. La articolul 43, textul „lit. a), c)–g), i) și p)” și textul „lit. a), c), h) și i)” se substituie cu textul „lit. a), c)–g), i), p) și q)”.

8. La articolul 44, textul „lit. a), c)–g), i) și p)” și textul „lit. a), c), h) și i)” se substituie cu textul „lit. a), c)–g), i), p) și q)”.

9. La articolul 45, textul „lit. a), c)–g), i) și p)” și textul „lit. a), c), h) și i)” se substituie cu textul „lit. a), c)–g), i), p) și q)”.

10. La articolul 46, textul „lit. a), c)–g), i) și p)” și textul „lit. a), c), h) și i)” se substituie cu textul „lit. a), c)–g), i), p) și q)”.

11. La articolul 47 literele c) și d), textul „lit. a), c)–g), i) și p)” se substituie cu textul „lit. a), c)–g), i), p) și q)”.

12. La articolul 48, textul „lit. a), c)–g), i) și p)” și textul „lit. a), c), h) și i)” se substituie cu textul „lit. a), c)–g), i), p) și q)”.

13. La articolul 49, textul „lit. a), c)–g), i) și p)” și textul „lit. a), c), h) și i)” se substituie cu textul „lit. a), c)–g), i), p) și q)”.

14. La articolul 50, textul „lit. a), c)–g), i) și p)” și textul „lit. a), c), h) și i)” se substituie cu textul „lit. a), c)–g), i), p) și q)”.

15. La articolul 51, textul „lit. a), c)–g), i) și p)” și textul „lit. a), c), h) și i)” se substituie cu textul „lit. a), c)–g), i), p) și q)”.

16. La articolul 53, textul „lit. a), c)–g), i) și p)” și textul „lit. a), c), h) și i)” se substituie cu textul „lit. a), c)–g), i), p) și q)”.

17. La articolul 55, textul „lit. a), c)–g), i) și p)” și textul „lit. a), c), h) și i)” se substituie cu textul „lit. a), c)–g), i), p) și q)”.

18. La articolul 56, textul „lit. a), c)–g), i) și p)” și textul „lit. a), c), h) și i)” se substituie cu textul „lit. a), c)–g), i), p) și q)”.

19. La articolul 57, textul „lit. a), c)–g), i) și p)” și textul „lit. a), c), h) și i)” se substituie cu textul „lit. a), c)–g), i), p) și q)”.

20. La articolul 58, textul „lit. a), c)–g), i) și p)” și textul „lit. a), c), h) și i)” se substituie cu textul „lit. a), c)–g), i), p) și q)”.

21. La articolul 59, textul „lit. a), c)–g), i) și p)” și textul „lit. a), c), h) și i)” se substituie cu textul „lit. a), c)–g), i), p) și q)”.

22. La articolul 60, textul „lit. a), c), h) și i)” și textul „lit. a), c)–g), i) și p)” se substituie cu textul „lit. a), c)–g), i), p) și q)”.

23. La articolul 61, textul „lit. a), c), h) și i)” și textul „lit. a), c)–g), i) și p)” se substituie cu textul „lit. a), c)–g), i), p) și q)”.

24. La articolul 62, textul „lit. a), c), h) și i)” și textul „lit. a), c)–g), i) și p)” se substituie cu textul „lit. a), c)–g), i), p) și q)”.

Art. VII. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării.

(2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

(3) Persoanele juridice, întreprinzătorii individuali, fiduciile și orice construcție juridică similară fiduciilor desemnează persoana conform art. 14 alin. (2¹) din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului și înregistrează informațiile despre aceasta în termen de 24 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(4) Înregistrarea informației referitoare la persoana desemnată în conformitate cu prevederile art. 14 alin. (2¹) din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului se efectuează gratuit.

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de lege
pentru modificarea unor acte normative
(implementarea suplimentară în cadrul normativ intern a Recomandărilor
Grupului de Acțiune Financiară Internațională)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, Legea nr. 75/2020 privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor, Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali și Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008) a fost elaborat de către Ministerul Justiției în comun cu Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

- Art. 18 din *Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte (ratificat prin Legea nr. 112/2014)* (ARTICOLUL 18. *Spălarea de bani și finanțarea terorismului*

(1)Părțile cooperează pentru a preveni utilizarea sistemelor lor financiare și a celor nefinanciare relevante în scopul spălării veniturilor provenite din activități infracționale, precum și în scopul finanțării terorismului. Această cooperare cuprinde și recuperarea activelor sau a fondurilor provenite din veniturile obținute din infracțiuni.

(2)Cooperarea în acest domeniu permite realizarea unor schimburi de informații utile în cadrul legislațiilor respective ale părților și adoptarea de standarde adecvate pentru combaterea spălării de bani și a finanțării terorismului, echivalente cu cele adoptate de organismele internaționale relevante care acționează în acest domeniu, cum ar fi Grupul de Acțiune Financiară Internațională în domeniul spălării de bani (FATF).);

- Art. 73 din *Constituția Republicii Moldova nr. 1/1994* (Articolul 73. *Inițiativa legislativă*
Dreptul de inițiativă legislativă aparține deputaților în Parlament, Președintelui Republicii Moldova, Guvernului, Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia.);

- Art. 6 lit. e) din *Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern* (*În realizarea funcțiilor sale, Guvernul are următoarele atribuții: [...] e) înaintează Parlamentului inițiative legislative;*).

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Prezentul proiect a fost elaborat în vederea asigurării alinierii legislației naționale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului la legislația Uniunii Europene, reprezentând o etapă esențială în realizarea angajamentelor Republicii Moldova în procesul de aderare la Uniunea Europeană.

De asemenea, de menționat că, Comitetul MONEYVAL al Consiliului Europei efectuează evaluarea periodică a sistemelor naționale de prevenire și combatere a spălării banilor în vederea stabilirii gradului de implementare a Recomandărilor Grupului de Acțiune Financiară Internațională.

Astfel, Republica Moldova a fost evaluată în cea de-a V-a rundă pentru o perioadă de 5 ani, care a cuprins anii 2012 – 2017. Experții Comitetului MONEYVAL au pus accent pe eficiența implementării Recomandărilor Grupului de Acțiune Financiară Internațională, pe evaluarea riscurilor și pe înțelegerea acestora și modul reflectării prevederilor standardelor internaționale în legislația națională. Ulterior, conform procedurilor stabilite, în 2022 și, respectiv în 2024, Republica Moldova a prezentat Rapoarte de progres privind gradul de implementare a prevederilor recomandărilor expuse în Raportul de evaluare al Republicii Moldova, aprobat în 2019.

Urmare a prezentării primului Raport de progres, Republica Moldova a rămas cu 7 Recomandări clasificate "Parțial conform" și 1 Recomandare "Neconform", după cum urmează.

- Recomandarea 6 "Sanțiuni financiare aferente terorismului și finanțării terorismului";
- Recomandarea 7 "Sanțiuni financiare aferente proliferării armelor de distrugere în masă";
- Recomandarea 8 "Organizațiile non-profit";
- Recomandarea 15 "Noile tehnologii" (Neconform);
- Recomandarea 22 "Profesiile non-financiare: Identificarea clienților";
- Recomandarea 24 "Transparența și beneficiarul efectiv al persoanelor juridice";
- Recomandarea 25 "Transparența și beneficiarul efectiv al construcțiilor juridice";
- Recomandarea 38 "Asistența juridică reciprocă: blocare și confiscare".

În decembrie 2023, Republica Moldova a prezentat Comitetului MONEYVAL al 2-lea Raport progres privind gradul de implementare a Recomandărilor FATF sus-menționate, fiind revizuit doar calificativul pentru Recomandările 6 și 7 la "În mare parte conform" și Recomandării 15 calificativul de "Parțial conform", cel de-al 2-lea Raport de evaluare fiind aprobat în Ședința Plenară din mai 2024.

Astfel, efortul autorităților naționale a fost considerat insuficient, întrucât sunt încă 6 Recomandări calificate ca "Parțial conforme", care generează riscul de a plasa Republica Moldova în procedura de conformare accentuată.

Având în vedere cele expuse, pentru asigurarea unei prestații naționale corespunzătoare și prezentarea progreselor solicitate de Comitetul MONEYVAL, este imperativă modificarea cadrului legal existent conform rigorilor standardelor internaționale în domeniu.

De asemenea, în contextul derulării procesului de evaluare a Republicii Moldova de către Forumul Global al OECD privind transparența și schimbul de informații în scopuri fiscale, experții au formulat recomandări de îmbunătățire a domeniilor evaluate. Astfel, prezentul proiect propune un șir de intervenții în cadrul normativ intern în vederea implementării recomandărilor formulate în Raportul de evaluare privind implementarea standardului pentru schimbul de informații la solicitare (EOIR Standard).

În procesul de elaborare a proiectului de lege a fost consultată experiența și cadrul normativ existent din țările Uniunii Europene, care au obținut un rating înalt în cadrul rundelor de evaluare efectuate de către Comitetul MONEYVAL.

Suplimentar, urmează a fi menționat faptul că în luna septembrie 2024, Direcția Generală Stabilitate Financiară, Servicii Financiare și Uniunea Piețelor de Capital a Comisiei Europene (DG FISMA) a transmis un feedback informal privind aplicația Moldovei pentru aderare la Zona Unică de Plăți în Euro (SEPA), care conține o serie de aspecte privind compatibilitatea tehnică a legislației naționale aferente domeniului cu actele UE relevante – Directiva a 4-a (Directiva 2015/849) și a 5-a (Directiva 2018/843) AML și Regulamentul 2015/847 privind informațiile care însoțesc transferul de fonduri.

În cadrul acestui răspuns, dar și a discuțiilor subsecvente care au urmat cu reprezentanții DG FISMA, s-a remarcat necesitatea remedierii unor deficiențe existente în legislația cu privire la combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, ce au fost expuse punctual în cuprinsul răspunsului recepționat de autoritățile naționale și care vizează următoarele momente:

1. Obligații insuficiente de divulgare a beneficiarilor efectivi pentru fiducii și construcții juridice similare (articolul 31 din Directiva 2015/849):

- nu există obligația ca administratorii fiduciari să obțină și să dețină informații adecvate, corecte și actualizate privind beneficiarii efectivi ai fiduciei [articolul 31 alineatul (1) din Directiva 2015/849];

- nu există cerințe ca administratorii fiduciari sau persoanele care dețin funcții echivalente în construcții juridice similare fiduciilor să își dezvăluie statutul și să furnizeze informații entităților obligate, atunci când stabilesc o relație de afaceri sau efectuează o tranzacție ocazională [articolul 31 alineatul (2) din Directiva 2015/849];

- acces insuficient la informații pentru autorități [articolul 31 alineatul (4) din Directiva 2015/849].

2. Existența unor lacune în ceea ce privește dispozițiile privind registrele conturilor bancare [articolul 32a alineatul (3) din Directiva 2015/849], în special în ceea ce privește informațiile referitoare la titularii conturilor clienților, informațiile privind beneficiarii efectivi, numerele IBAN, iar pentru casele de siguranță - numele concesionarului/clientului, care ar trebui să fie accesibile și să poată fi căutate prin mecanisme automatizate centralizate.

3. Protecția insuficientă a avertizorilor [articolul 38 alineatul (2) și articolul 61 din Directiva 2015/849]: legislația națională prevede protecția împotriva amenințărilor și acțiunilor ostile, în timp ce Directiva 2015/849 insistă asupra faptului că, în cazul în care avertizorii sunt expuși la astfel de acțiuni, aceștia au dreptul să depună o plângere în condiții de siguranță la autoritățile competente respective.

4. Inadvertențe în cadrul prevederilor legale privind prelucrarea, protecția și păstrarea datelor cu caracter personal în contextul prevenirii și combaterii spălării banilor [în special articolul 43 din Directiva 2015/849].

5. Dispozițiile care reglementează accesul la registrul beneficiarilor efectivi ai persoanelor juridice sunt limitate la unitatea de investigații financiare și la autoritățile de supraveghere, omițând autoritățile care au ca funcție investigarea sau urmărirea penală a spălării banilor, a infracțiunilor principale/predicat asociate și a finanțării terorismului, urmărirea și sechestrarea sau înghețarea și confiscarea activelor infracționale.

În contextul observațiilor DG FISMA, prezentul proiect își propune să opereze un șir de modificări în cuprinsul cadrului normativ relevant care ar asigura alinierea acestuia la recomandările înainte de organul respectiv.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prin prezentul proiect de lege se intenționează modificarea și/sau completarea cadrului legislativ național în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor prin introducerea, completarea, precizarea prevederilor legale existente, fiind operate următoarele amendamente:

I. La Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului:

- la art. 3 se propune includerea noțiunilor de „interes legitim de serviciu” și „furnizor de servicii pentru fiducii sau societăți”;

- la art. 4, urmează a fi completată litera j) cu o categorie nouă de liber profesioniști reprezentați de mediatori și, corespunzător intervenției de la art. 3, în articolul dat se introduce litera q) - furnizor de servicii pentru fiducii sau societăți.

- la articolul 5, în vederea ajustării termenului de prezentare de către Serviciul Vamal a declarațiilor privind numerarul la normele Uniunii Europene, se propune substituirea termenului existent de transmitere a informației, cel propus fiind de cel mult 15 zile lucrătoare de la data la care informațiile au fost obținute.

- luând în considerare modificările adoptate anterior la Legea nr. 308/2017, cu privire la fiducii sau construcții juridice similare, în vederea omogenizării obligațiilor ce țin de prezentarea informației cu privire la beneficiarul efectiv și soluționarea neconcordanțelor, au fost propuse

modificările corespunzătoare la art. 5², prin includerea referințelor cu privire la „Registrul fiduciilor” și „Serviciul Fiscal de Stat” în cuprinsul acestui articol.

- la art. 8² a fost introdus textul „și instituțiile competente ale Uniunii Europene” pentru a asigura aplicarea măsurilor corespunzătoare de către entitățile raportoare în situația când au relații de afaceri sau în cazul tranzacțiilor cu clienții și instituțiile financiare din țările desemnate/monitorizate inclusiv și de către instituțiile Uniunii Europene.

- art. 9 a fost completat cu cerințele UE cu privire la perioada de stocare a datelor cu caracter personal, precum și condițiile pentru posibila prelungire a termenului de stocare, obținute în baza declarațiilor cu privire la numerar transmise de către Serviciul Vamal.

- art. 12 se propune a fi completat cu un alineat suplimentar, care va redresa situația cu gradul insuficient de protecție a avertizorilor, asigurându-se prin aceasta una din recomandările DG FISMA.

- modificările de la art. 14 au drept scop omogenizarea cerințelor privind informația cu privire la beneficiarul efectiv pentru fiducii și orice construcții similare fiduciilor, precum și includerea unor obligații referitor la dezvăluirea statutului deținut de către fiduciar entităților raportoare, precum și categoriile instituțiilor care urmează a avea acces atât la Registrul de stat, în partea ce ține de datele cu privire la beneficiarul efectiv cât și la Registrul fiduciilor. Totodată prin propunerea de completare a acestui articol cu două alineate noi (alineatele (20¹) și (20²)) se va asigura și o ameliorare a situației legate de problema cu existența unor lacune în ceea ce privește dispozițiile privind registrele conturilor bancare, problemă invocată de DG FISMA în răspunsul său.

- la art. 18, 21, 22, 23, 24 și 25 se propun amendamente care vor asigura uniformizarea categoriilor de angajați din cadrul Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, fapt ce va contribui la consolidarea activității angajaților Serviciului.

II. La *Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali* a fost introdusă obligativitatea prezentării informației cu privire la datele persoanei fizice rezidente responsabile pentru furnizarea și/sau actualizarea informațiilor cu privire la datele din Registrul de stat a unităților de drept, inclusiv a datelor cu privire la beneficiarul efectiv. Această modificare a fost necesară în vederea îndeplinirii recomandărilor expuse în Raportul de progres al Comitetului Moneyval și al Raportul de evaluare privind implementarea standardului pentru schimbul de informații la solicitare.

III. La *Legea nr. 75/2020 privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor*, modificările înaintate au drept scop ajustarea la prevederile propuse în *Legea nr. 308/2017*, care vizează prioritar completarea categoriilor de entități raportoare care pot fi subiecți ai sancționării.

IV. Amendamentele propuse la *Codul contravențional* sunt necesare în vederea stabilirii unui regim de sancționare pentru neprezentarea datelor actualizate privind beneficiarul efectiv, precum și pentru prezentarea unor date neveridice, incomplete sau incorecte în contextul înregistrării persoanelor juridice și a fiduciilor.

V. În cadrul dispozițiilor finale și tranzitorii la proiect se va stabili faptul că prevederile prezentului proiect urmează să intre în vigoare la data publicării acestora în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Această derogare de la regula generală în materie de intrare în vigoare a actelor normative, consacrată la art. 56 alin. (1) din *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative*, este necesară în contextul în care prin intermediul prezentului proiect se urmărește scopul realizării angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova (a se vedea în acest sens referințele anterioare la prevederile din Acordul de Asociere), speța din proiect circumstanțându-se cazurilor derogatorii exprese prevăzute la art. 56 alin. (3) din *Legea nr. 100/2017*.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Luând în considerare că acest proiect are drept scop transpunerea prevederilor UE și a standardelor internaționale în domeniu, opțiuni alternative nu există.
4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public
Nu este aplicabil
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Nu este aplicabil
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Nu este aplicabil
4.4. Impactul social
Nu este aplicabil
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
În vederea transpunerii prevederilor <i>Regulamentului (UE) 2018/1672 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2018 privind controlul numerarului care intră sau iese din Uniune</i> , termenul de păstrare a datelor cu caracter personal, transmise de către Serviciul Vamal privind valorile valutare declarate de către persoanele fizice și juridice în conformitate cu prevederile art. 33 și 34 din <i>Legea nr. 62/2008 privind reglementarea valutară</i> , se stabilește pentru o perioadă de 5 ani, cu posibilitatea de extindere suplimentară cu 3 ani. Ulterior, aceste date urmează a fi distruse.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu este aplicabil
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
La 30 mai 2018 Parlamentul European a adoptat Directiva 2018/843 care vizează necesitatea adoptării unor măsuri legislative pentru a combate riscurile legate de spălare de bani și finanțare a terorismului. Republica Moldova, prin adoptarea <i>Legii nr. 66/2023 pentru modificarea unor acte normative</i> a transpus parțial prevederile Directivei menționate. Astfel, proiectul propus vizează transpunerea integrală a prevederilor restante.
De asemenea, în proiect au fost incluse prevederi din <i>Regulamentului (UE) 2018/1672 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2018 privind controlul numerarului care intră sau iese din Uniune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1889/2005</i> în partea de vizează declararea numerarului de către Serviciul Vamal.
O altă prioritate consemnată în procesul de aliniere la legislația Uniunii Europene este transpunerea în legislația națională a <i>Directivei (UE) 2019/1153 a Parlamentului european și al Consiliului din 20 iunie 2019 de stabilire a normelor de facilitare a utilizării informațiilor financiare și de alt tip în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmării penale a anumitor infracțiuni și de abrogare a Deciziei 2000/642/JAI a Consiliului</i> .
Menționăm că, în procesul de elaborare a proiectului, au fost utilizate prevederile atât a Directivelor menționate și a Regulamentului, cât și a recomandărilor din raportul de evaluare a Comitetului Moneyval.
Proiectul respectiv reprezintă un exercițiu de continuitate a armonizării legislației naționale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor <i>Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional</i> , pe pagina web oficială a Ministerului Justiției – www.justice.gov.md , la compartimentul ” Transparență decizională ”, a fost plasat anunțul privind inițierea procesului de

elaborare a proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative, link – <https://justice.gov.md/ro/content/anunt-privind-initierea-procesului-de-elaborare-proiectului-de-lege-pentru-modificarea-28>.

Urmare a definitivării versiunii inițiale a proiectului, materialele aferente acestuia au fost plasate pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, în rubrica: *Transparența decizională*, secțiunea: *Proiecte de acte normative remise spre coordonare*, precum și pe platforma *particip.gov.md*.

În vederea respectării tuturor procedurilor de creație legislativă stabilite de *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative*, proiectul a fost înregistrat la Cancelaria de Stat (**cu numărul unic 764/MJ/2024**) și supus procedurii de avizare cu toate instituțiile interesate în domeniu, după cum urmează:

1. Ministerul Finanțelor (inclusiv Serviciul Fiscal de Stat și Serviciul Vamal)
2. Ministerul Afacerilor Interne
3. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
4. Banca Națională a Moldovei
5. Comisia Națională a Pieței Financiare
6. Agenția Servicii Publice
7. Serviciul de Informații și Securitate
8. Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor
9. Procuratura Generală
10. Camera Notarială
11. Consiliul de Mediere
12. Centrul Național Anticorupție.

În procesul de avizare (și, ulterior, de reavizare) au fost recepționate avizele de la următoarele instituții: *Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Procuratura Generală, Serviciul de Informații și Securitate (lipsă de obiecții și propuneri)*, precum și de la Ministerul Finanțelor (inclusiv Serviciul Fiscal de Stat și Serviciul Vamal), Ministerul Afacerilor Interne, Banca Națională a Moldovei, Comisia Națională a Pieței Financiare, Agenția Servicii Publice, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, Camera Notarială, Cancelaria de Stat/Centrul de Armonizare a Legislației, în avizele cărora au fost expuse un șir de obiecții și propuneri care au fost analizate în tabelul de sinteză a obiecțiilor și propunerilor aferent proiectului.

7. Concluziile expertizelor

➤ *Expertiza anticorupție*

Prin scrisoarea nr. 06/2/18219 din 28.10.2024, Centrul Național Anticorupție a remis raportul de expertiză anticorupție la prezentul proiect de lege (**Nr. ELO24/10066 din 28.10.2024**).

În conformitate cu concluzia generală a expertizei, „*proiectul fost elaborat de către Ministerul Justiției în scopul asigurării alinierii legislației naționale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului la legislația Uniunii Europene, reprezentând o etapă esențială în realizarea angajamentelor Republicii Moldova în procesul de aderare la Uniunea Europeană.*”

Prin proiect se propune modificarea și/sau completarea cadrului normativ național în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor prin introducerea, completarea, precizarea prevederilor legale existente, fiind operate amendamente la Legea nr. 1353/2000 privind gospodăriile țărănești, Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și

a întreprinzătorilor individuali, Cod contravențional, Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului și Legea nr. 75/2020 privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor.

Proiectul promovează interesul public privind transpunerea prevederilor UE și a standardelor internaționale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor. Potrivit autorului: "Proiectul respectiv reprezintă un exercițiu de continuitate a armonizării legislației naționale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului."."

În particular, pe marginea celor mai relevante criterii de analiză a riscurilor de corupere, s-a remarcat că:

- Proiectul supus expertizei anticorupție a fost publicat pentru consultare publică pe pagina web oficială a Ministerului Justiției, precum și pe portalul guvernamental [www. particip.gov. md](http://www.particip.gov.md), fiind asigurat accesul părților interesate la proiect pentru a putea prezenta/expedia recomandări asupra acestuia. De asemenea, autorul a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de decizie. În consecință, se constată respectarea etapei esențiale a procesului de asigurare a transparenței procesului de elaborare a deciziilor statuată la art.8 lit.a) din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Prin urmare, având în vedere că proiectul a fost plasat pe paginile web indicate supra, precum și apreciind termenele pentru consultări publice, transparența în procesul decizional a fost asigurată.

- Proiectul promovează interesul public privind transpunerea prevederilor UE și a standardelor internaționale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor. Potrivit autorului: "Proiectul respectiv reprezintă un exercițiu de continuitate a armonizării legislației naționale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului."."

- Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

- În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

- Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Urmare a aprobării prezentului proiect de lege, autoritățile cu competențe în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului vor elabora și/sau modifica regulamentele, instrucțiunile și/sau ghidurile sectoriale în vederea ajustării cu prevederile din proiectul aprobat.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Urmare a adoptării proiectului de lege propus, prevederile urmează a fi aplicate din momentul intrării în vigoare a legii. Astfel, entitățile raportoare urmează să își ajusteze politicile și sistemele interne de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului.

Totodată, Agenția Servicii Publice și Serviciul Fiscal de Stat vor elabora și aproba cadrul legal normativ necesar pentru implementarea prevederilor ce țin de datele privind beneficiarul efectiv al persoanelor juridice, întreprinzătorilor individuali, organizațiilor necomerciale, fiduciilor și oricăror construcții juridice similare fiduciilor.

Ministră

Veronica MIHAILOV-MORARU

Tabel de sinteză a propunerilor și obiecțiilor
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative
(implementarea suplimentară în cadrul normativ intern a Recomandărilor Grupului de Acțiune Financiară Internațională)

Autoritățile care au înaintat propuneri sau obiecții	№	Conținutul obiecției sau propunerii	Opinia Ministerului Justiției
Asociația Băncilor din Moldova	1.	<p>Asociația Băncilor din Molodva a examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (<i>Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, Legea nr. 75/2020 privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor, Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali și Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008</i>) elaborat de către Ministerul Justiției în comun cu Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și comunică următoarele propuneri și comentarii.</p> <p>1. Propunem modificarea articolului 11 al Legii 308/2017 prin adăugarea clarificării aferent modului de calculare a zilelor prin indicarea sintagmei ”zile lucrătoare”, așa cum actualmente este specificat în art. 389 al Codului civil al Republicii Moldova nr. 1107-XV din 06.06.2002. În acest sens, unele bănci au inițiat în prealabil discuții la acest subiect cu SPCSB, care a susținut propunerea de principiu.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Prevederile din cuprinsul art. 11 din <i>Legea nr. 308/2017</i> la moment vizează un termen ce se calculează în zile calendaristice, și nu lucrătoare, or, conform regulilor de interpretare deja consacrate, în măsura în care într-o anumită prevedere legală nu este precizat în mod expres natura zilelor care intră în calculul termenului, acestea se consideră a fi zile calendaristice (adică fiecare zi efectiv scursă), iar dacă la calculul termenului se dorește a se lua în calcul strict zilele lucrătoare, aceasta urmează a fi prevăzut expres în textul normei ce consacră termenul respectiv.</p> <p>Astfel, se constată că propunerea înaintată în cadrul avizului în</p>

		<p>esență nu vine să asigure o clarificare a termenului existent la art. 11 din lege, ci vine să îi schimbe natura acestuia (ducând la extinderea lui), ceea ce nu este unul din scopurile urmărite prin intermediul acestui proiect.</p> <p>Se va remarca totodată și faptul că prevederea de la art. 389 din <i>Codul civil</i> la fel se referă la termene ce se calculează în zile calendaristice, și nu lucrătoare, astfel încât această prevedere legală din <i>Codul civil</i> se va aplica oricum în speța invocată de autorul avizului.</p>
	<p>2. 2. Suplimentar, au fost desfășurate ședințe, dar și înaintate demersuri, aferent păstrării datelor și propunerilor de modificare a articolului 9 al Legii 308/2017, și anume modificarea art.9 din Legea nr. 308/2017, conform cărora vor fi revizuire termenele de păstrare stabilite în dependența de tipul documentelor, astfel încât, pentru documentele tranzacționale termenul să nu depindă de data încetării relațiilor de afaceri cu clientul (norma actuală implică păstrarea arhivei pe o perioadă de zeci de ani) dar să depindă nemijlocit de data efectuării tranzacției - 5 ani de la data efectuării tranzacției - analogic cu tranzacții ocazionale.</p> <p>Ce ține de informații și documente obținute în cadrul măsurilor de precauție sporite și pentru documente ce țin de dosarul clientului termenul rămâne neschimbat (argumentele și propunerile suplimentare la acest subiect a se vedea în demersul ABM adresat unor autorități, inclusiv Ministerului Justiției – se anexează).</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Cerințele stabilite în art. 9 din Legea nr. 308/2017 transpun prevederile Directivei (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului.</p>
<p>Agencia Servicii Publice</p>	<p>Ca urmare a examinării repetate a proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (implementarea suplimentară în cadrul normativ intern a Recomandărilor Grupului de Acțiune Financiară Internațională) (număr unic 764/MJ/2024), comunicăm următoarele.</p> <p>3. 1. La Art. I. din proiectul de Lege: - modificările propuse în pct. 1. - pct. 4. sunt în contradicție cu Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, care stabilește procedura generală a înregistrării de stat pentru toate formele de</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>În conformitate cu prevederile Criteriului 24.8 al <i>Recomandării Grupului de Acțiune Financiară Internațională</i>, este imperativ ca „o persoană juridică să autorizeze una sau mai multe persoane fizice rezidente, care ar fi responsabilă în fața autorităților competente pentru furnizarea informațiilor privind înregistrarea persoanei juridice, precum și a datelor privind beneficiarul efectiv”. Corespunzător, în vederea transpunerii acestor prevederi, sunt necesare includerea acestor prevederi în cadrul legal național.</p>

	<p>organizare juridică. Totodată, urmărind în continuare propunerile expuse în Art. III pct. 6 din proiectul vizat, în redacția nouă al alin. (1) al art. 14 din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, expres este specificată excepția de la obligația de furnizare și/sau actualizare a informației cu privire la beneficiarii efectivi, pentru anumite forme juridice: 1) instituțiile/autoritățile publice, 2) întreprinderile de stat și municipale și 3) societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat.</p> <p>În același context, art. 177 alin. (1) al Codului civil stabilește, că persoana juridică își exercită, de la data constituirii, drepturile și își execută obligațiile prin administrator, respectiv acesta fiind reprezentantul legal al persoanei juridice în toate circumstanțele, iar potrivit reglementărilor art. 8 alin. (2), art. 17 și art. 28 alin. (2) din Legea nr. 220/2007, documentele pentru înregistrarea de stat se transmit/depun/expediază organului înregistrării de către fondator sau de către reprezentantul acestuia. Mai mult ca atât, prevederile respective se vor regăsi în art. 33 alin. (1) lit. i⁴) și alin. (2) lit. c²) al Legii nr. 220/2007.</p> <p>- la pct. 5., similar informației propuse pentru înscriere în Registrul de stat al persoanelor juridice, urmează să fie efectuate ajustări și pentru informația înscrisă în Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali, prin completarea art. 33 alin. (2) al Legii nr. 220/2007 cu litera (c²) și (c³) cu următorul cuprins:</p> <p>„c²) numele, prenumele, data nașterii, numărul de identificare personal (IDNP), domiciliul, țara de reședință, cetățenia beneficiarului efectiv/beneficiarilor efectivi, astfel cum sunt definiți în Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului;</p> <p>c³) numele, prenumele, data nașterii, numărul de identificare personal (IDNP), domiciliul persoanei fizice rezidente responsabile pentru furnizarea și/sau actualizarea informațiilor cu privire la datele din Registrul de stat, inclusiv a datelor cu privire la beneficiarul efectiv;”.</p>	<p>Suplimentar, cu referire la relaționarea dintre prevederile <i>Legii nr. 220/2007</i> (ce se propun a fi modificate prin proiect) și prevederile de la art. 14 alin. (1) din <i>Legea nr. 308/2017</i> (în redacția nouă propusă prin proiect) se va ține cont de faptul că norma menționată din cadrul <i>Legii nr. 308/2017</i> va acționa în calitate de normă juridică specială în raport cu prevederile modificate din cadrul <i>Legii nr. 220/2007</i> (care rămân a fi normele juridice generale în materie). Astfel, în cazul unor potențiale situații practice când se va pune în discuție modalitatea de aplicare a acestor prevederi legale, se va asigura aplicarea cu prioritate a prevederii speciale din cadrul art. 14 alin. (1) din <i>Legea nr. 308/2017</i>, asigurându-se prin aceasta respectarea regulilor de aplicare a diferitelor tipuri de norme, consacrate în cuprinsul art. 5 din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i>.</p> <p>Se acceptă</p>
4.	2. La Art. II. pct. 3. (articolul 263 ⁴ din Codul contravențional)	Se acceptă

	<p>după cuvintele „modificarea în actele de constituire” de introdus cuvintele „și în datele înscrise în Registrul de stat”, întrucât prin Legea nr. 229/2023 pentru modificarea unor acte normative (reglementarea relațiilor dintre asociații/fondatorii societăților comerciale) au fost aduse amendamente Legii nr. 220/2007 (prin modificarea art. 17 lit. c)) și Legii nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată prin completarea art. 17 cu alin. (2) care prevede că la decizia adunării generale a asociațiilor, datele care se conțin în hotărârile de modificare pot fi înregistrate doar în Registrul de stat al persoanelor juridice, fără a fi necesară și modificarea statutului.</p>	
<p>5.</p>	<p>3. Cu referire la Art. III. din proiect:</p> <p>- pct. 3.: a) alin. (5) al art. 5² din Legea nr. 308/2017, suplimentar urmează a fi modificat și în partea ce ține de completarea după cuvintele „referitoare la operarea modificărilor în actele de constituire ale persoanei juridice” cu textul „și în datele înscrise în Registrul de stat”, după cum este expus în pct. 2 al prezentului aviz;</p> <p>b) la alin. (6), după cuvintele „se aprobă prin ordin” de completat cu textul „comun al directorului Agenției Servicii Publice și”, întrucât procedura prezentată ține atât de Registrul fiduciilor, cât și de Registrul de stat al unităților de drept, care este ținut de ASP.</p> <p>- pct. 6.: a) la art. 14 alin. (1) în redacția propusă, de substituit cuvântul „menține” cu cuvântul „ține”, după cum este stabilit în redacția actuală din aliniat și în prevederile art. 35 alin. (3) lit. b) al Legii nr. 220/2007, atribuția organului înregistrării de stat este ținerea Registrului de stat;</p> <p>b) - la alin. (2¹) textul „sunt obligate să desemneze” de înlocuit cu cuvântul „desemnează”, iar textul „datele de înregistrare din Registrul de stat și, respectiv Registrul fiduciilor, inclusiv a datelor cu privire la beneficiarul efectiv.” De substituit cu textul „datele beneficiarului efectiv din Registrul de stat al unităților de drept și, respectiv, Registrul fiduciilor.”;</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă parțial Persoana desemnată trebuie să fie responsabilă atât de furnizarea informațiilor cu privire la înregistrarea de stat a persoanei juridice, cât și a informației cu privire la beneficiarul efectiv. Astfel, propunerea din aviz exclude responsabilitatea pentru informația privind înregistrarea de stat a persoanei juridice.</p>

	<p>- din considerentul că lipsește firul de consolidare dintre alin. (2) și alin. (2¹) al art. 14 din proiect, propunem de completat alin. (2¹) în final cu următorul text „Datele despre persoana fizică rezidentă desemnată vor fi prezentate organului înregistrării de stat, respectiv Serviciul Fiscal de Stat.”;</p> <p>c) în alin. (3) al art. 14 din Legea menționată supra, prevederile legale stabilesc reguli de transparență pentru organul înregistrării de stat, însă întrucât aliniatul se completează și cu reglementări aferente fiduciilor și oricăror construcții juridice similare fiduciilor, respectiva normă urmează de reformulat din perspectiva ambelor autorități: ASP și SFS. În acest context, este necesar de stabilit reguli și pentru Serviciul Fiscal de Stat.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Datele conținute în Registrul de stat al unităților de drept sunt accesibile Serviciului Fiscal de Stat, nefiind necesară dublarea acestei obligații pentru subiecții vizați de normă. Suplimentar, menționăm că, prevederile Recomandării FATF 24 nu stabilesc obligația de prezentare a acestor date la instituții multiple.</p> <p>Alin. (3) al art. 14 din lege stabilește o interdicție generică, fără a menționa autoritatea responsabilă.</p>
<p>Banca Națională a Moldovei</p>	<p>6. Cu privire la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (implementarea suplimentară în cadrul normativ intern a Recomandărilor Grupului de Acțiune Financiară Internațională), număr unic 764/MJ/2024, remis spre examinare prin scrisoarea Cancelariei de Stat a Republicii Moldova nr. 18-69-10002 din 05.09.2024, Banca Națională a Moldovei, în limitele competenței sale, vă comunică următoarele.</p> <p>Observăm că prin proiectul de lege se completează Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (art. 4) cu o nouă categorie de entități raportoare și anume furnizorii de servicii pentru fiducii sau societăți prevăzuți la lit. q). În acest context, având în vedere definiția de „furnizori de servicii pentru fiducii sau societăți”, reglementată prin proiectul de lege la art. 3, recomandăm reevaluarea modului și măsurii în care această categorie de entități raportoare corelează cu entitățile raportoare prevăzute la lit. j) din alin. (1) art. 4 din Legea nr. 308/2017.</p> <p>Astfel menționăm că, lit. j) din alin. (1) art. 4 din Legea nr. 308/2017 enumeră, drept entități raportoare, avocații, notarii, administratorii autorizați, executorii judecătorești și alți liber profesioniști, în cazul în care toți acești subiecți acordă asistență</p>	<p>Definiția noțiunii de „furnizor de servicii pentru fiducii sau societăți” transpune prevederile art. 3 pct. 7 din Directiva 2015/849.</p> <p>Cu referire la remarcă privind existența unui risc de confuzie în contextul identificării unor subiecți drept entități raportoare prevăzute de art. 4 alin. (1) lit. j) din lege sau drept entități raportoare prevăzute de categoria nouă de la art. 4 alin. (1) lit. q) din lege (<i>furnizori de servicii pentru fiducii sau societăți</i>), considerăm că aceasta nu va subzista în practică. Or, urmează a se ține cont de faptul că prevederea de la art. 4 alin. (1) lit. q) din lege urmează a opera în calitate de normă specială în raport cu prevederea de la art. 4 alin. (1) lit. j) din lege și, în consecință, se va aplica cu prioritate, ținându-se cont de regulile stabilite de art. 5 alin. (3) din Legea nr. 100/2017. În mod practic aceasta înseamnă că ori de câte ori subiecții vizați de art. 4 alin. (1) lit. j) din lege (<i>avocații, notarii, administratorii autorizați, executorii judecătorești și alți liber profesioniști</i>) vor acționa/vor presta servicii ce vor cădea sub incidența definiției de „furnizori de servicii pentru fiducii sau societăți”, aceștia vor fi percepuți ca entități raportoare vizate de prevederea de la art. 4 alin. (1) lit. q) din lege (cu consecința că</p>

pentru întocmirea sau perfectarea de operațiuni pentru clienții lor privind organizarea procesului de subscriere a aporturilor necesare constituirii, funcționării sau administrării unei societăți, pentru constituirea, administrarea ori conducerea unor astfel de societăți, precum și în cazul în care participă, în numele sau pentru clienții lor, în orice operațiune cu caracter financiar. Corespunzător, observăm că, potrivit proiectului de lege, furnizorii de servicii pentru societăți, sunt incluși în categoria de entități raportoare, în cazul în care aceștia prestează unor terți, cu titlu profesional, activități oarecum similare celor prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. j) din Legea nr. 308/2017. Opinem, că lipsa unei delimitări clare a acestor categorii de entități raportoare precum și a serviciilor prestate de acestea, poate conduce la imprecizie privind încadrarea în categoria corectă de entități raportoare (fie cele prevăzute la lit. j), fie cele prevăzute la lit. q)) a avocaților, notarilor, administratorilor autorizați și a altor liber profesioniști, atunci când aceștia vor acorda asistență clienților săi privind servicii care se regăsesc enumerate la lit. a)-e) din definiția de la art. 3 din proiectul de lege. La fel, semnalăm că încadrarea corectă în categoria de entități raportoare este importantă și din perspectiva prevederilor art. 35 alin. (2) lit. e), propuse prin proiectul de lege, care prevăd sancțiuni pecuniare sub formă de amendă în mărime de până la echivalentul în lei al sumei de 5000000 de euro sau 10% din cifra de afaceri pentru anul precedent pentru entitățile raportoare de la lit. q), amenzi, care nu se aplică și entităților raportoare prevăzute la lit. j) de la art. 4 din Legea nr. 308/2017. Observăm, în acest sens, că art. 2 pct. 1 din Directiva (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului este mai explicit în acest sens (acesta prevede expres că norma de la alin. (3) litera c) se aplică entităților, care nu sunt acoperite de prevederile literelor de la lit. a) sau b) același alineat).

Adițional, supunem atenției Dvs. faptul, că introducerea acestei

în privința acestora se va aplica tot cadrul normativ relevant aferent acestei categorii de entități raportoare), iar în celelalte situații, care nu vor avea o legătură cu definiția noțiunii de „furnizori de servicii pentru fiducii sau societăți”, ei vor fi percepuți ca entități raportoare vizate de art. 4 alin. (1) lit. j) din lege.

Asupra oportunității operării unor modificări în cuprinsul *Codului civil*, care ar dezvolta suplimentar unele considerente vizate de prezentul proiect, se va decide cu ocazia promovării unui proiect distinct ce va viza modificarea *Codului civil* (aceasta reieșind și din necesitatea promovării în termeni cât mai prompti a prezentului proiect).

	<p>noi categorii de entități raportoare – furnizori de servicii pentru societăți, urmează a fi însoțită de reglementări suplimentare (în Codul Civil sau în alte legi) privind cazurile și condițiile în care astfel de servicii pot fi prestate. Spre exemplu, recomandăm reexaminarea instituțiilor juridice de „nominee shareholders” și „nominee directors”, care, înțelegem, că sunt transpuse prin literele b) și e) din definiția de la art. 3 din proiectul de lege, din perspectiva legislației naționale care nu pare să le reglementeze, iar, în anumite cazuri, le și interzice (a se vedea, spre exemplu, legislația bancară care instituie rigori suplimentare privind identitatea acționarilor și exercițiul dreptului de vot). Este relevant în acest sens și Raportul OECD “Peer Review Report on the Exchange of Information on Request”, 2024, care a calificat drept deficiențe lipsa unor reglementări privind “nominee shareholders/directors”, în special în ceea ce privește obligația acestora de a-și dezvălui această calitate (a se vedea, spre ex. pag. 29, 54, 38).</p> <p>Suplimentar, la pct. 6 din proiectul de lege, care modifică art. 14 din Legea nr. 308/2017, inclusiv prin instituirea excepțiilor de la obligația organului înregistrării de stat de verificare, înregistrare, menținere și actualizare a datelor cu privire la beneficiarii efectivii pentru întreprinderile de stat, municipale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, atragem atenția că, potrivit standardelor internaționale ale FATF, orice excepție de la o obligație generală, inclusiv obligația de deținere a informației privind beneficiarul efectiv al persoanei juridice¹, urmează a fi justificată în baza unui risc scăzut de SB/FT², constatat în cadrul evaluării naționale/sectoriale a riscurilor. În acest sens, observăm că rezultatele ultimei evaluări naționale a riscurilor nu indică constatarea unui risc scăzut în privința</p>	<p>Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor a efectuat o evaluare sectorială a riscurilor de utilizare a persoanelor juridice în scopul spălării banilor, fiind atestat un risc scăzut al acestei categorii de persoane juridice.</p>
--	---	--

¹ Aplicabilitatea generală a Recomandării FATF 24 în privința tuturor ”persoanelor juridice”, adică oricăror entități, altele decât persoanele fizice, care pot stabili o relație de afaceri cu o instituție financiară sau care poate deține în alt mod bunuri. A se vedea în acest sens definiția persoanei juridice din Glosarul la Recomandările FATF, pag. 132.

² Unmasking Control: A Guide to Beneficial Ownership Transparency (2022), pag. 12, pag. 43, Tabelul 3.2, pag. 46; FATF Guidance on Transparency and beneficial ownership (2014), pag. 24, Tabelul 6.

	<p>acestor tipuri de companii. În cazul existenței unor evaluări sectoriale sau intermediare privind transparența și riscul de SB/FT pentru persoanele juridice, acestea urmează a fi indicate în nota de fundamentare a proiectului de lege.</p> <p>În același context, în cazul menținerii prevederii, o excepție similară urmează a fi instituită și pentru entitățile raportoare în privința obligației de identificare a beneficiarului efectiv (pentru întreprinderile de stat, municipale și societățile comerciale cu capital de stat înregistrate în Republica Moldova).</p>	
<p>Camera Notarială</p>	<p>7. Urmare a examinării <i>proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (implementarea suplimentară în cadrul normativ intern a Recomandărilor Grupului de Acțiune Financiară Internațională) (număr unic 764/MJ/2024)</i>, autor – Ministerul Justiției, comunicăm următoarele.</p> <p>Camera Notarială consideră inoportun fenomenul de modificare frecventă a acelorași acte normative, la caz Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului. În acest sens, art. 3 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, stabilește că la elaborarea unui act normativ unul din principiile ce urmează a fi respectat este oportunitatea, coerența, consecutivitatea, <u>stabilitatea și predictibilitatea normelor juridice</u>. Astfel, pentru a asigura că legea este funcționabilă pe deplin și că performanța politicii de sector este îmbunătățită, implementarea unui act necesită a fi testată în timp, prin aplicarea acestuia în practică.</p> <p>Ce ține de întreg procesul de armonizare a legislației și respectiv respectarea de către autorități a regulilor de bază stabilite în acest sens, reieșind din analiza proiectului și a actelor anexate la acesta, prezentate spre avizare, marcăm asupra următoarelor:</p> <p>Pct. 13 subpct. 4 lit d) din Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, statuează că procesul de armonizare a legislației Republicii Moldova cu legislația UE se realizează cu respectarea anumitor cerințe, una dintre care este supunerea proiectului de act normativ care are ca</p>	<p>Proiectul a fost remis către Centrul de armonizare a legislației, în vederea unei consultări prealabile ce ar urma să precede realizarea expertizei de compatibilitate cu legislația UE.</p> <p>Precizăm că tabelul de concordanță definitiv și expertiza de compatibilitate realizată de Centrul de armonizare a legislației vor fi anexate la pachetul de documente ce va fi remis către Cancelaria de Stat, în contextul înaintării proiectului pentru a fi adoptat în ședință de Guvern. Totodată se va asigura și publicitatea documentelor menționate.</p> <p>Nota de fundamentare va fi completată cu informația suplimentară referitoare la concluziile expertizei de compatibilitate.</p>

	<p>scop transpunerea actelor juridice europene, în mod obligatoriu expertizei de compatibilitate, realizată de Centrul de armonizare a legislației. Totodată, observăm că pct. 14 subpct. 11 din HG nr. 1171/2018, stabilește că procesul de transpunere a legislației UE în legislația Republicii Moldova se realizează în etapele prestabilite, printre care se regăsește și efectuarea expertizei de compatibilitate de către Centrul de armonizare a legislației și emiterea declarației de compatibilitate a proiectului.</p> <p>Totodată, potrivit art. 35 din Legea nr. 100/2017 <i>expertiza de compatibilitate cu legislația UE este obligatorie pentru toate proiectele actelor normative cu relevanță UE și pentru proiectele de modificare a actelor normative cu relevanță UE, inclusiv pentru cele ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome.</i></p> <p>În acest sens observăm că la proiectul prezentat lipsesc mențiunile, precum și actele ce confirmă realizarea expertizelor necesare (pct. 7 din Nota de fundamentare la proiect), care necesită a fi prezentate în mod obligatoriu.</p> <p>Concomitent, observăm că în compartimentul 5 din Nota de fundamentare lipsesc elementele obligatorii conform pct. 31 din HG nr. 1171/2018</p>	
<p>8.</p>	<p>Obiecții/proponeri de ordin particular:</p> <p>Cu referire la art. III pct. 6 din proiect, și anume completarea art. 14 din Legea nr. 308/2017 cu alineatul 22, considerăm oportună excluderea lit. c) care stabilește că accesul la Registrul stat al unităților de drept și Registrul fiduciilor, se oferă oricărei persoane fizice sau juridice care demonstrează un interes legitim. Observăm caracterul interpretabil al normei în cauză, având în vedere că interesul legitim nu are o protecție juridică în sensul plenitudinii dreptului recunoscut de lege. Astfel, în vederea excluderii oricăror abuzuri la aplicarea normei date, care ar putea prejudicia drepturile persoanelor prin dezvăluirea datelor cu caracter personal și nu doar, se propune excluderea lit. c) din alin. (22) art. 14 (Legea nr. 308/2017) din proiect.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Această prevedere din proiectul de lege propus transpune prevederile Directivei 2015/849, după cum a fost modificată prin Directiva 2018/843 (a se vedea în acest sens prevederea de la art. 30 alin. (5) lit. c) din Directivă).</p>
<p>9.</p>	<p>Cu referire la art. IV pct. 3 din proiect, și anume modificarea</p>	<p>Nu se acceptă</p>

	<p>alin. (1) art. 40 din Legea nr. 75/2020 privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor, exprimăm dezacordul cu aceasta, având în vedere că amenzile existente deja sunt foarte impunătoare. În acest fel, menționăm că aplicarea legislației pe segmentul prevenirii și combaterii spălării banilor, de către entitățile raportoare ține de propria percepție a entității a regulilor existente în domeniu, ceea ce din start presupune o stare de nesiguranță, or la o apreciere incorectă a situației, entitatea riscă să fie dur sancționată.</p> <p>Subsidiar, reliefăm că potrivit Notei de fundamentare, modificările propuse pentru Legea nr. 75/2020, s-au realizat cu scopul de ajustare a acesteia la prevederile Legii nr. 308/2017. Astfel, propunerea de modificare a alin. (1) art. 40 din Legea nr. 75/2020 nu corespunde scopului stabilit.</p> <p>Urmare a celor expuse, marcăm că Camera Notarială optează pentru armonizarea legislației naționale în mod viabil, asigurând stabilitate normelor legale și aplicării acestora în timp. Astfel, solicităm luarea în considerare a celor formulate pe marginea proiectului de lege propus.</p>	<p>Propunerea de modificare a art. 40 din <i>Legea nr. 75/2020 privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor</i> nu presupune careva intervenții (majorarea și/sau micșorarea) în cadrul amenzilor aplicate.</p>
<p>Ministerul Afacerilor Interne</p>	<p>10. Ministerul Afacerilor Interne a examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (implementarea suplimentară în cadrul normativ intern a Recomandărilor Grupului de Acțiune Financiară Internațională), număr unic 764/MJ/2024, autor Ministerul Justiției și comunică despre susținerea conceptuală a acestuia cu luarea în considerare a următoarelor raționamente.</p> <p>La Articolul II punctul 3 din proiect, se propune precizarea vinovăției autorului faptei contravenționale astfel încât latura subiectivă a contravenției să fie caracterizată exclusiv prin intenție.</p> <p>Potrivit dispoziției articolului propus, fapta contravențională poate fi comisă prin realizarea unei sau mai multor acțiuni alternative, după cum urmează: 1) prezentarea unor date neveridice; 2) prezentarea unor date incomplete; 3) prezentarea unor date incorecte. Dacă în cazul primei și a treia acțiune latura</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Redacția propusă în cuprinsul proiectului se consideră a fi mai oportună, nedorindu-se limitarea aplicabilității contravenției date doar la acele acțiuni/inacțiuni ce au fost comise cu intenție, ci urmărindu-se ca aceasta să fie aplicată și la acțiuni/inacțiuni ce se comit din imprudență (eventual, cu aplicarea în speță a unor sancțiuni mai mici pentru contravenient).</p> <p>În acest sens, considerăm că sancționarea unor fapte vizate de acest articol, care ar fi fost comise în lipsa vinovăției persoanei, oricum nu va fi posibilă, în conformitate cu regulile generale din <i>Codul contravențional</i>, ținând cont de prevederile art. 8 și 14 din Cod.</p>

subiectivă a contravenției se caracterizează, de regulă, prin intenție, acțiunea doi poate fi comisă și din imprudență sau, în general, în lipsa vinovăției.

În speță, se pot întâlni cazuri când reprezentanții persoanelor juridice, întreprinzătorilor individuali, fiduciilor și construcțiilor juridice similare fiduciilor pot prezenta informații incomplete în lipsa intenției, de exemplu au uitat/omis să prezinte anumite documente sau au pierdut în drum spre autoritatea publică un document din setul de acte și, neobservând acest fapt, a prezentat setul de acte incomplet. Aceste cazuri urmează a fi scoase de sub aria de aplicabilitate a articolului propus.

În acest sens, se poate observa că în Codul contravențional, când se face referire la prezentarea datelor incomplete, se utilizează două forme de exprimare. Prima formă de exprimare, ce se regăsește la art. 481 alin. (2) sau art. 742 alin. (1), precum și alte articole, nu presupune indicarea vinovăției autorului faptei contravenționale, dar se subînțelege caracterul intenționat al acesteia. A doua formă de exprimare, ce se regăsește la art. 761 alin. (2) sau art. 154 alin. (4), precum și alte articole, indică expres vinovăția autorului, latura subiectivă a faptei contravenționale fiind caracterizată exclusiv prin intenție.

În acest context, având în vedere circumstanțele de drept și de fapt menționate, se propune modificarea dispoziției articolului propus după cum urmează: „Prezentarea intenționată unor date neveridice, incomplete sau incorecte de către persoanele juridice, întreprinzătorii individuali, fiduciile și construcțiile juridice similare fiduciilor, necesare la înregistrarea constituirii, modificarea în actele de constituire, înregistrarea de stat a persoanelor supuse reorganizării și la radierea acestora din Registrul de stat și Registrul fiduciilor, precum și neactualizarea informației respective, în cazul în care au intervenit modificări”. Subsecvent, se atrage atenția asupra necesității respectării exigențelor statuate în Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative în sensul corectării greșelilor gramaticale, de ortografie și de punctuație admise în conținutul proiectului,

Se acceptă

		precum și standardele de completare a Notei de fundamentare proiectului de lege.	
Ministerul Finanțelor	11.	<p>Ministerul Finanțelor a examinat proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative (implementarea suplimentară în cadrul normativ intern a Recomandărilor Grupului de Acțiune Financiară Internațională) (număr unic 764/MJ/2024), autor – Ministerul Justiției, și în limita competențelor sale funcționale, comunică următoarele.</p> <p>1) Cu referire la art. I pct. 5, suplimentar la modificările propuse la art. 33 alin. (1) din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, se consideră oportun operarea modificărilor și la art. 33 alin. (2) din legea nominalizată, care reglementează conținutul Registrului de stat al întreprinzătorilor individuali, în vederea corelării cu modificările propuse la art. 28 alin. (7) din legea menționată (pct. 4 din proiect).</p> <p>Astfel, se propune completarea art. 33 alin. (2) din Legea nr. 220/2007 cu litera g) cu următorul cuprins: „g) numele, prenumele, data nașterii, numărul de identificare personal (IDNP), domiciliul persoanei fizice rezidente responsabile pentru furnizarea și/sau actualizarea informațiilor cu privire la datele din Registrul de stat, inclusiv a datelor cu privire la beneficiarul efectiv”.</p> <p>De asemenea, ținând cont de faptul că modificarea propusă la art. 28 alin. (7) din Legea nr. 220/2007 vizează inclusiv gospodăriile țărănești (de fermier), considerăm oportun efectuarea modificărilor corespunzătoare și la art. 33 alin. (2¹) din Legea nr. 220/2007, care reglementează conținutul Registrului de stat al gospodăriilor țărănești (de fermier).</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>A se vedea opinia autorului la observația cu nr. 3.</p> <p>Totodată, corelativ propunerii autorului avizului, prin proiect se va realiza modificarea art. 14 alin. (2) al <i>Legii nr. 1353/2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier)</i>.</p>
	12.	<p>2) Cu referire la art. II pct. 3, se consideră oportun ajustarea redacției art. 263⁴ din Codul contravențional, prin completarea după textul „întreprinzătorii individuali,” cu textul „organizațiile necomerciale,” în scopul asigurării corectitudinii și actualității inclusiv a datelor de înregistrare ale organizațiilor necomerciale. Totodată, referitor la modificarea aferent art. 402 alin. (1) din</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Ajustarea sugerată în cuprinsul art. 263⁴ din Codul contravențional se acceptă.</p> <p>În legătură cu a doua observație, este necesar a se preciza faptul că Agenția Servicii Publice nu are calitate de agent constator în conformitate cu prevederile Codului contravențional. Astfel,</p>

	<p>Codul contravențional, se propune excluderea competenței Serviciului Fiscal de Stat de examinare a contravenției propuse la art. 263⁴ din Codul contravențional, în partea ce ține de prezentarea unor date neveridice, incomplete sau incorecte de către persoanele juridice și întreprinzătorii individuali, necesare la înregistrarea constituirii, modificarea în actele de constituire, înregistrarea de stat a persoanelor supuse reorganizării și la radierea acestora din Registrul de stat, având în vedere că verificarea cererilor și documentelor depuse pentru înregistrare în vederea corespunderii acestora cerințelor stabilite de lege, se efectuează de către registratorul în domeniul înregistrării de stat în cadrul procedurii de examinare a cererii de înregistrare a persoanei juridice (art. 11 alin. (1) din Legea nr. 220/2007), Serviciul Fiscal de Stat neavând nici o tangență cu acest proces. Astfel, considerăm că examinarea caracterului veridic și complet al informațiilor prezentate la înregistrarea persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali excede atribuțiile funcționale ale Serviciului Fiscal de Stat.</p>	<p>prin prisma atribuției privind sancționarea aspectelor ce țin de informațiile cu privire la beneficiarul efectiv, se consideră oportun ca Serviciul Fiscal de Stat să fie responsabil de exercitarea acestei atribuții, urmând ca Agenția Servicii Publice să asiste Serviciul în acest sens.</p>
<p>13.</p>	<p>3) Cu referire la art. III: a) pct.2, ce vizează modificarea art.4 alin.(2), se propune excluderea în întregime a alineatului respectiv din Legea nr.308/2017. În acest sens, menționăm că potrivit Legii nr.142/2018 cu privire la schimbul de interoperabilitate și Hotărârii Guvernului nr.211/2019 privind platforma de interoperabilitate (MConnect), toate instituțiile statului au obligativitatea să efectueze schimbul de date prin intermediul platformei de interoperabilitate MConnect, ce permite recepționarea informației on-line. Respectiv, Serviciul Vamal plasează informațiile privind valorile valutare declarate de persoanele fizice și juridice în conformitate cu prevederile art.33 și art.34 din Legea nr.62/2008 privind reglementarea valutară, cu excepția valorilor valutare declarate de Banca Națională a Moldovei și bănci, pe platforma de interoperabilitate MConnect, la care se poate conecta și Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor pentru a prelua aceste informații.</p>	<p>Nu se acceptă Prevederea menționată de autorul avizului transpune Recomandarea 32 a Grupului de Acțiune Financiară Internațională, prin urmare se consideră oportună menținerea acesteia în proiect.</p>

	<p>b) pct. 3, aferent art.5² alin.(3), propunem de concretizat că, completarea cu cuvintele „și la Serviciul Fiscal de Stat” se referă la propoziția a doua din alineatul (3).</p> <p>De asemenea, suplimentar la modificările propuse la alineatul (5) al art. 5² din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, considerăm oportun completarea după textul „operarea modificărilor în actele de constituire ale persoanei juridice” cu textul „,întreprinderii individuale, organizației necomerciale și, respectiv, ale fiduciei și construcției juridice similare fiduciei”, în scopul corelării cu celelalte modificări propuse la acest alineat. La fel, considerăm oportun revizuirea redacției alineatului (6) al art. 5² din Legea nr. 308/2017, în vederea corelării cu modificările propuse la alineatele (4) și (5) ale articolului prenotat. Astfel, ținând cont de faptul că atribuția privind ținerea Registrului unităților de drept este stabilită în sarcina IP „Agenția Servicii Publice”, propunem specificarea faptului că procedura privind efectuarea/radierea notărilor în/din Registrul de stat al unităților de drept se va aproba prin ordin al directorului IP „Agenția Servicii Publice” și nu prin ordin al directorului Serviciului Fiscal de Stat.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>A se vedea opinia autorului proiectului la observația cu nr. 5.</p>
<p>14.</p>	<p>4) Cu referire la art. III pct. 6, în partea ce ține de completarea art. 14 din Legea nr. 308/2017 cu alineatul (1¹), în vederea clarificării categoriilor de persoane pentru care Serviciul Fiscal de Stat va avea atribuții de verificare, înregistrare, menținere și actualizare a datelor cu privire la beneficiarii efectivi, considerăm oportun examinarea necesității completării normei propuse cu alte categorii de persoane decât fiduciile și construcțiile juridice similare fiduciilor, care nu sunt supuse înregistrării de stat, dar care se iau la evidență fiscală de către Serviciul Fiscal de Stat, cum ar fi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - persoanele juridice nerezidente care dispun de obiecte impozabile sau care au obligații fiscale, conform legislației fiscale (care activează ca reprezentanțe permanente în sensul art. 5 pct. 15) din Codul fiscal); 	<p>Nu se acceptă</p> <p>Cerințele reglementărilor UE se referă strict la categoriile menționate deja în cuprinsul <i>Legii nr. 308/2017</i>.</p>

		<p>- persoanele care desfășoară activitate profesională licențiată sau autorizată și formele de organizare colectivă a acestora (birou asociat de avocați, birou asociat de executori judecătorești, etc.);</p> <p>- persoanele juridice constituite în baza actelor normative;</p> <p>- persoanele străine constituite în baza tratatelor internaționale ratificate de Republica Moldova.</p>	
<p><i>Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor</i></p>	<p>15.</p>	<p>Urmare a examinării proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (Număr unic 764/MJ/2024), Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor comunică următoarele propuneri și obiecții.</p> <p>La art. I:</p> <p>- se propune completarea articolului 7 alineatul (1) cu litera c²) cu următorul cuprins: „c²) informația privind registratorul societății – pentru societățile pe acțiuni;”</p> <p>- se propune completarea articolului 33 alineatul (1) cu litera v) cu următorul cuprins: „v) denumirea registratorului societății – pentru societățile pe acțiuni;”</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>16.</p>	<p>La art. III:</p> <p>- la articolul 12: se propune completarea cu alineatul (2¹) în următoarea redacție: ”(2¹) Persoanele fizice care sunt expuse la amenințări, la acțiuni ostile, la acțiuni nefavorabile sau discriminatorii la locul de muncă pentru raportarea suspiciunilor de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, fie la nivel intern, fie către Serviciu, au dreptul să înainteze o plângere autorităților competente respective, în conformitate cu prevederile Legii nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate.”</p> <p>- la articolul 14: la alineatul (22), după sintagma ”alin. (1)” de completat cu sintagma ”alin. (20)”;</p> <p>se propune completarea cu alineatele (20¹) și (20²) în următoarea redacție:</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>

”(20¹) Registrul conturilor de plăți și bancare, al casetelor de siguranță ale persoanelor fizice și juridice permite identificarea automatizată, în timp prompt, a tuturor persoanelor fizice sau juridice care dețin sau controlează conturi de plăți și/sau conturi bancare identificate prin IBAN și casete de valori deținute.

(20²) Registrul conturilor de plăți și bancare, al casetelor de siguranță ale persoanelor fizice și juridice conține cel puțin următoarea informație:

1) pentru conturile de plăți și bancare:

a) titularul contului: numele, prenumele, data nașterii, date de identificare, domiciliul, țara de reședință, cetățenia clientului și/sau a persoanei împuternicite;

b) beneficiarul efectiv: numele, prenumele, data nașterii, date de identificare, domiciliul beneficiarului efectiv/beneficiarilor efectivi, țara de reședință, cetățenia, detaliile intereselor generatoare de beneficii deținute;

c) numărul IBAN, data deschiderii și închiderii contului, filiala/sucursala băncii;

2) pentru casetele de valori: numele/prenumele clientului și/sau a persoanei împuternicite; date de identificare; domiciliul; țara de reședință; nume/prenume/date de identificare a beneficiarului efectiv; țara de proveniență a beneficiarului efectiv; data încheierii contractului cu banca privind prestarea serviciului de păstrare în casete de siguranță; termenul contractului încheiat între bancă și deponent; filiala/sucursala băncii care prestează serviciul de păstrare în casete de siguranță.”

- la articolul 36 alineatul (2), după cuvintele ”activitatea specificată” se completează cu textul ”la art. 2 alin. (2) lit. d)”, iar a doua mențiune a cuvântului ”în” se substituie cu cuvântul ”din”.

Nu se acceptă

Nu se consideră oportună această intervenție sugerată de autorul avizului, dat fiind faptul că *Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal* oricum se va considera deja abrogată odată cu intrarea în vigoare a *Legii nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal* (la data de 24.08.2026). La data intrării în vigoare a *Legii nr. 195/2024* va fi necesară și ajustarea corespunzătoare a art. 36 alin. (2) din *Legea nr. 308/2017*.

		Totodată, de notat că, Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali stabilește posibilitatea de a face ”mențiuni” în Registrul de stat. Corespunzător, la pct. 3 din proiect, care vizează modificarea art. 5 ² , cuvântul ”notare”, la toate formele gramaticale, urmează a fi substituit cu cuvântul ”mențiune”, la formele gramaticale corespunzătoare.	Nu se acceptă Cu scopul de a asigura o rigoare juridică sporită, autorul proiectului a optat pentru utilizarea noțiunii de „notare” în locul noțiunii de „mențiune”, dat fiind faptul că prevederile <i>Codului civil</i> referitoare la registrele de publicitate nu operează cu o asemenea noțiune de „mențiune”, ci exclusiv cu noțiunea de „notare”, oferindu-i și o reglementare expresă în acest sens (în cuprinsul art. 421 și 435 din <i>Codul civil</i>).
Comisia Națională a Pieței Financiare		Lipsă de obiecții și propuneri.	
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării		Lipsă de obiecții și propuneri.	
Procuratura Generală		Lipsă de obiecții și propuneri.	
Serviciul de Informații și Securitate		Lipsă de obiecții și propuneri.	

Sinteza obiecțiilor și propunerilor recepționate după parcurgerea procedurii de reavizare

Autoritățile care au înaintat propuneri sau obiecții	№	Conținutul obiecției sau propunerii	Opinia Ministerului Justiției
Camera Notarială	1.	Prin Avizul nr.789 din data de 17 septembrie 2024 urmare a examinării proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (implementarea suplimentară în cadrul normativ intern a Recomandărilor Grupului de Acțiune Financiară Internațională (număr unic 764/MJ/2024, autor Ministerul	Se acceptă

	<p>Justiției), Camera Notarială examinând proiectul propus, a venit cu propuneri de modificare. Astfel, marcăm că s-a ținut cont de observația Camerei Notariale privind necesitatea efectuării expertizei corespunzătoare conform prevederilor Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.</p> <p>Comunitatea notarială susține poziția expusă anterior, reiterând următoarele:</p> <p>Este de menționat că, ultima perioadă urmărim o frecvență intensă de transmitere spre examinare a proiectelor de modificări legislative, ceea ce în opinia Camerei Notariale este una care derogă de la prevederile Legii nr.100/2017, astfel ținem să atragem atenția asupra faptului că măsurile legislative trebuie să fie transpuse în așa fel, încât să nu admită încălcări ale principiului proporționalității, care cere respectarea a trei criterii principale cum ar fi: măsura legislativă trebuie să fie una adecvată pentru a realiza scopul urmărit, este necesară pentru a realiza scopul urmărit și este corespunzătoare scopului urmărit, asigurând o stabilitate solidă normelor juridice.</p>	
2.	<p>În acest context, menționăm că, în conformitate cu prevederile HG nr.1345/2006 cu privire la armonizarea legislației RM cu legislația comunitară, se urmărește scopul de a reglementa mecanismul de armonizare a legislației naționale cu Acquis-ul Comunitar, identificând cele mai bune și eficiente soluții pentru RM, doar că în procesul de armonizare cu legislația UE și de transpunere a obiectivelor vedem așa numitul efect de “entuziasm al armonizării UE”, care în sine presupune elaborarea unor acte legislative sau proiecte de modificări ale actelor normative neținând cont de particularitățile sistemului de drept național.</p> <p>La caz, examinând propunerea formulată la conținutul Art. V alin.(3) din proiect, prin introducerea de modificări la art.40 a Legii nr.75/2020 privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor după cum urmează: la alineatul (1) cuvintele „ nu mai mult” se substituie cu cuvintele</p>	<p>Se reiterează poziția autorului proiectului expusă în cadrul tabelului de sinteză a obiecțiilor și propunerilor, realizat după avizare. Astfel, după cum s-a menționat deja, propunerea de modificare a art. 40 din <i>Legea nr. 75/2020 privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a</i></p>

		<p>„nu mai puțin”, Camera Notarială consideră că varianta de formulare propusă va împovăra cadrul normativ, astfel se va majora plafonul financiar, care în consecință va avea un impact negativ asupra subiecților Legii nr.75/2020.</p> <p>Mai mult, examinând conținutul Notei de Fundamentare la proiectul propus spre examinare, constatăm că din formularea propusă deducem necesitatea modificării Legii nr.308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului și nicidecum a modificării conținutului Legii 75/2020, prin urmare considerăm că lipsește argumentarea juridică a necesității de modificare a actului normativ menționat, ceea ce demonstrează lipsa scopului stabilit.</p> <p>Pe finalul celor expuse, confirmăm că organul notarial recunoaște procesul de armonizare a legislației naționale ca unul necesar și actual dezvoltării multilaterale a statului nostru, cu condiția că acesta va fi îndeplinit luând în calcul interesul cetățenilor, cu respectarea prevederilor constituționale.</p>	<p><i>sanctiunilor</i> nu presupune careva intervenții în cadrul amenzilor aplicate conform legii date, în sensul majorării și/sau micșorării limitelor minime și maxime ale acestei sancțiuni. Dacă ar fi să vorbim în concret despre entitățile raportoare (la acestea fiind atribuiți și notarii), limitele amenzii ce poate fi aplicată în conformitate cu <i>Legea nr. 75/2020</i> rămân aceleași, de la 50 000 de lei până la echivalentul în lei al sumei de 5 000 000 de euro.</p> <p>Ceea ce se schimbă prin intermediul proiectului de lege este criteriul de individualizare a acestei sancțiuni în fiecare caz concret. Astfel, dacă actualmente, amenda aplicată nu poate fi mai mare decât mărimea dublă din valoarea beneficiului rezultat din încălcarea obligațiilor prevăzute de <i>Legea nr. 75/2020</i> și <i>Legea nr. 308/2017</i> (în cazul în care beneficiul respectiv poate fi stabilit), prin proiect se propune ca aceasta să nu fie mai mică decât această mărime dublă calculată. Prin aceasta se urmărește a se fortifica efectul de descurajare pentru făptași al acestei sancțiuni, reieșind și din specificul încălcărilor (profitabilitatea acestora) reglementate de <i>Legea nr. 75/2020</i>.</p>
<p><i>Cancelaria de Stat</i></p>	<p>3.</p>	<p>Urmare a examinării proiectului legii pentru modificarea unor acte normative (implementarea suplimentară în cadrul normativ intern a Recomandărilor Grupului de Acțiune financiară internațională), în limita competențelor funcționale, comunicăm următoarele.</p> <p>I. Referitor la Art. IV pct.12 din proiect se propune:</p> <p>1) redenumirea articolului 23, după cum urmează: „Personalul Serviciului” în conformitate cu terminologia utilizată în <i>Legea nr.158/2008</i> cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, inclusiv substituirea cuvântului „angajați” la forma gramaticală corespunzătoare cu cuvântul „personalul” la formă gramaticală corespunzătoare.</p> <p>2) alineatul (1) și alineatul (2) din articolul 23 vor avea următorul cuprins :</p> <p>„(1) Personalul Serviciului este constituit din demnitari, funcționari publici cu statut special, funcționari publici și</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>

personal contractual.

(2) Raporturile de serviciu ale funcționarilor publici cu statut special sunt reglementate de prevederile Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, în măsura în care prezenta lege nu prevede altfel.

Raporturile de serviciu/muncă ale funcționarilor publici/ale personalului contractual sunt reglementate în Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003.”

Propunerile respective reies din specificul și complexitatea sarcinilor fiecărei categorii de personal din cadrul autorității publice. Astfel:

- categoria de funcționarii publici cu statut special presupune activități reglementate de legi speciale, în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, care contribuie la asigurarea securității statului, având ca scop protejarea sistemului național financiar-bancar, financiar-nebancar și a liber-profesioniștilor, apărarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice, precum și ale statului;
- categoria de funcționari publici stabilește că activitatea acestora este reglementată de Legea nr.158/2008, și care au în sarcină exercitarea prerogativelor de putere publică, conform art. 3 din legea precitată (resurse umane, juridică, finanțe, comunicare cu mass-media, etc.);
- categoria de personal contractual presupune că activitatea este reglementată de prevederile Codului muncii nr.154/2003, care include personal de specialitate, și anume posturile din autoritățile publice care solicită o pregătire a personalului în anumite domenii de activitate, nu prevăd exercitarea prerogativelor de putere publică, însă nu se încadrează în categoria “post de deservire tehnică ce asigură funcționarea autorităților publice (medic, psiholog), precum și personal de deservire tehnică (posturi ale căror sarcini prevăd desfășurarea activităților auxiliare de secretariat, protocol, administrative, de

		<p>administrare a sistemelor informaționale, inclusiv de introducere și prelucrare a informației ce asigură funcționarea autorității publice).</p> <p>În acest context, clasificarea în categoria „funcționar public cu statut special” a personalului din cadrul autorității publice ar impune drepturi, obligații și garanții speciale, respectiv din sarcinile descrise o parte din personal exercită sarcini de prerogativă de putere publică, și este necesar de a fi incluși la categoria „funcționarilor publici cu statut general”, iar cealaltă parte de personal la categoria „personal de specialitate, de deservire tehnică și auxiliar” ținând cont că atribuțiile acestora nu se încadrează în categoriile menționate supra.</p>	
	4.	<p>II. În contextul argumentelor sus reiterate se propune excluderea alineatului (3) articolul VI din proiect.</p>	Se acceptă
<p>Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor</p>	5.	<p>Urmare a examinării proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (Număr unic 764/MJ/2024), Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor comunică următoarele propuneri și obiecții.</p> <p>La art. II: se propune includerea în proiect a următoarei definiții: ”interes legitim - este dreptul de acces la datele cu caracter personal în măsura în care un astfel de acces parțial sau complet constituie o măsură necesară și proporțională pentru o investigație oficială sau juridică, analize, investigații sau proceduri efectuate în conformitate cu prezenta lege și pentru a se asigura că prevenirea, investigarea și depistarea infracțiunii de spulare de bani și finanțare a terorismului nu este pusă în pericol.”</p>	Se acceptă
	6.	<p>- la art. 5² alin. (3) - (6) din proiect, după cuvântul ”Registrul fiduciilor” se completează cu sintagma ”și construcțiilor juridice similare” în toate cazurile;</p> <p>la alin. (6), cuvântul ”notărilor” urmează a fi substituit cu cuvântul ”mențiunilor”;</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>
	7.	<p>- la art. 12 alin. (2¹) din proiect propunem expunerea în</p>	Se acceptă

	<p>următoarea redacție: ”(2¹) Persoanele fizice care sunt expuse la amenințări, la acțiuni ostile, la acțiuni nefavorabile sau discriminatorii la locul de muncă pentru raportarea suspiciunilor de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, fie la nivel intern, fie către Serviciu, au dreptul să depună dezvăluiri privind încălcări ale legii în condiții de siguranță și dreptul la o cale de atac eficientă în vederea apărării drepturilor lor, să fie recunoscuți în calitate de avertizori de integritate și să beneficieze de protecție în condițiile prevăzute de Legea nr. 165/2023 privind avertizorii de integritate.”;</p>	
	<p>8. - la articolul 14 La alin. (21) din redacția existentă a Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, după cuvântul ”Registrul fiduciilor” se completează cu sintagma ”și construcțiilor juridice similare”, după cuvintele ”efectiv al fiduciilor” se completează cu sintagma ”și a construcțiilor juridice similare”, iar sintagma ”pct. 3)” de substituit cu ”pct. 2)”;</p> <p>La alin. (22) lit. b) din proiect, se propune expunerea în următoarea redacție: ”b) entităților raportoare, atunci când aplică măsurile de precauție privind clientul;”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>
<p>Banca Națională a Moldovei</p>	<p>9. Cu privire la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (implementarea suplimentară în cadrul normativ intern a Recomandărilor Grupului de Acțiune Financiară Internațională), număr unic 764/MJ/2024, remis spre reexaminare prin scrisoarea Ministerului Justiției al Republicii Moldova nr. 01/9479 din 24.10.2024, Banca Națională a Moldovei, în limitele competenței sale, vă comunică următoarele. La art. IV din proiectul de lege prin care se modifică Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (în continuare Legea nr. 308/2017), la art. 3 care se completează cu noțiunea de furnizor de portofel</p>	<p>Se acceptă</p>

	<p>digital, menționăm că actuala redacție a paragrafelor (18) și (19) ale art. 3 din Directiva UE 2015/849 (noțiunile de monedă virtuală și furnizor de portofel digital) va fi abrogată din 30 decembrie 2024 și substituită prin noile noțiuni privind criptoactivele și furnizorii de servicii de criptoactive, care corespund noțiunilor stabilite prin Regulamentul UE 2023/1114 și recomandărilor FATF (a se vedea în acest sens, art. 38 alin. (2) lit. c) din Regulamentul UE 2023/1113 privind informațiile care însoțesc transferurile de fonduri și de anumite criptoactive). Suplimentar, menționăm că în contextul în care conceptul de furnizor de portofel digital se încadrează deja în noțiunea de furnizor de servicii privind activele virtuale de la art. 3 din Legea 308/2017 (lit. d), care implementează definiția FATF, recomandăm excluderea noțiunii de furnizor de portofel digital din amendamentul propus la art. 3 din Legea nr.308/2017.</p>	
10.	<p>La art. 12 din Legea nr. 308/2017 propunem revizuirea conținutului alin. (2¹) astfel încât acesta să corespundă prevederilor art. 38 alin. (2) și art. 61 alin.(3) din Directiva 2015/849, în acest context menționăm că Directiva 2015/849 prevede obligația expresă a statelor membre de a se asigura, de asemenea, ca persoanele să raporteze suspiciuni de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului în condiții de siguranță și ca acestor persoane să li se ofere dreptul la o cale de atac eficientă în vederea apărării drepturilor lor.</p>	<p>Se acceptă A se vedea propunerea nr. 7 din tabelul de sinteză.</p>
11.	<p>De asemenea, opinăm că proiectul urmează a fi suplimentat cu prevederi de modificare a art. 36 alin. (2) din Legea nr. 308/2017 pentru a specifica că prelucrarea datelor cu caracter personal în conformitate cu prevederile Legii nr. 308/2017 se încadrează în activitatea specificată la art. 2 alin. (2) lit.d) din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal (întru corespunderea normei cu prevederile art. 43 din Directiva 2015/849).</p>	<p>Se acceptă</p>
12.	<p>Suplimentar, în vederea aducerii clarității în conținutul Notei de fundamentare, în particular pct. 5 „Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE”, propunem de a evalua</p>	<p>Regulamentul (UE) 2018/1672 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2018 privind controlul numerarului care intră sau iese din Uniune și de abrogare a</p>

		oportunitatea reformulării textului „declararea numerarului de către Serviciul Vamal”, având în vedere că Regulamentul (UE) 2018/1672 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2018 privind controlul numerarului care intră sau iese din Uniune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1889/2005 vizează obligația purtătorului de a declara numerarul însoțit autorităților competente (autorităților vamale) pentru controlul acestuia.	Regulamentului (CE) nr. 1889/2005 nu vizează doar obligația purtătorului de a declara numerarul însoțit autorităților competente (autorităților vamale) pentru controlul acestuia, ci și necesitatea transmiterii subsecvente a acestor informații recepționate de autoritățile vamale către unitatea de informații financiare a statului (în cazul Republicii Moldova - SPCSB). Suplimentar, menționăm că obligația de raportare a numerarului este prevăzută la art. 33 din <i>Legea nr. 62/2008 privind reglementarea valutară</i> . Serviciul Vamal, în baza declarațiilor TV-28 prezentate, transmit informația către SPCSB. Astfel, nu poate fi schimbată redacția deoarece ar contraveni normelor legale indicate.
Agencia Servicii Publice	13.	1. În tot textul proiectului, cuvintele „numărul de identificare personal (IDNP)” de substituit cu cuvintele „numărul de identificare de stat al persoanei fizice”, conform prevederilor Legii nr. 68/2024 pentru modificarea Legii nr.273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte.	Se acceptă
	14.	2. Propunem Art. I. de expus în următoarea redacție: „Art. I - Articolul 14 alineatul (2) din Legea nr. 1353/2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.14–15, art. 52), cu modificările ulterioare, se completează cu literele d ¹) și d ²), cu următorul cuprins: „d ¹) numele, prenumele, data nașterii, numărul de identificare de stat al persoanei fizice, domiciliul, țara de reședință, cetățenia beneficiarului efectiv/beneficiarilor efectivi, astfel cum sunt definiți în Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului; d ²) numele, prenumele, data nașterii, numărul de identificare de stat al persoanei fizice, domiciliul persoanei fizice rezidente responsabile pentru furnizarea și/sau actualizarea informației despre beneficiarul efectiv/beneficiarii efectivi, în conformitate cu Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.”	Se acceptă
		3. Art. II. din proiectul de lege:	

	<p>15. a) la pct.1, de principiu nu este susținută completarea art. 7 alin. (1) cu lit. c²), deoarece potrivit prevederilor art. 12 alin. (3) și (4) din Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni, valorile mobiliare ale societății se înregistrează, în mod obligatoriu, în Registrul emitenților de valori mobiliare, ținut de către Comisia Națională a Pieței Financiare. Valorile mobiliare ale societății sunt considerate plasate dacă sunt achitate în întregime de primii achizitori (subscriitori) și sunt înscrise în conturile de valori mobiliare deschise, după caz, la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare, în condițiile Legii nr.234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare și în conformitate cu regulile acestuia, sau la registrator, în condițiile Legii nr.171/2012 privind piața de capital.</p> <p>Or, în temeiul art. 19 alin. (8) din Legea nr. 71/2007 cu privire la registre, dublarea datelor în diferite registre nu este acceptabilă. Este de menționat și faptul că, înscrierile în conturile de valori mobiliare și registrele Depozitarului central/registratorului se efectuează după înregistrarea de stat a societăților pe acțiuni de către Agenția Servicii Publice. Respectiv, informația privind registratorul societății pe acțiuni nu este relevantă la etapa înregistrării de stat inițiale.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>În partea ce ține de societățile pe acțiuni, a fost identificată deficiența privind accesul în timp prompt al organelor de drept la informația cu privire la acționari. Astfel, în vederea remedierii parțiale a acestei deficiențe și pentru demonstrarea unei implementări eficiente a acestei măsuri, este necesar ca în Registrul de stat al unităților de drept să fie inclusă informația respectivă. În acest fel, societatea pe acțiuni va prezenta suplimentar informația privind registratorul care ține Registrul acționarilor, or, în caz contrar, deficiența constatată nu va fi remediată.</p> <p>De menționat că societățile pe acțiuni nu țin registrul acționarilor doar la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare (în Republica Moldova fiind înregistrați 8 societăți de registru care au licență în acest domeniu), fapt ce împiedică accesul organelor de drept la astfel de informații.</p> <p>Ce ține de dublarea informațiilor, care s-ar presupune a fi în Registrul de stat al unităților de drept și Registrul acționarilor, menținut de societățile de registru, menționăm că accesul la Registrul acționarilor este foarte limitat, fiind asigurat doar în anumite condiții conform prevederilor legale, fiind obținut doar în baza unei cereri scrise. Corespunzător, această informație nu poate fi considerată dublată.</p>
	<p>16. b) referitor la modificările propuse în pct. 1 - pct. 4., ASP reiterează poziția expusă prin avizul anterior și nu acceptă de principiu stabilirea unei persoane fizice rezidente responsabile pentru furnizarea și/sau actualizarea informațiilor cu privire la datele din Registrul de stat, competențele persoanei respective urmând a fi rezumate strict pentru furnizarea și/sau actualizarea informațiilor despre beneficiarul efectiv. Poziția ASP este întemeiată pe următoarele prevederi ale actelor normative: Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali stabilește procedura generală a înregistrării de stat pentru toate formele de organizare</p>	<p>Se acceptă</p>

juridică. Totodată, urmărind în continuare propunerile autorului expuse în Art. IV pct. 7 din proiectul vizat, în redacția nouă al alin. (1) al art. 14 din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, expres este specificată excepția de la obligația de furnizare și/sau actualizare a informației cu privire la beneficiarii efectivi, pentru anumite forme juridice: 1) instituțiile/autoritățile publice, 2) întreprinderile de stat și municipale și 3) societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat.

În același context, art. 177 alin. (1) al Codului civil al Republicii Moldova nr.1107/2002 stabilește, că persoana juridică își exercită, de la data constituirii, drepturile și își execută obligațiile prin administrator, respectiv acesta fiind reprezentantul legal al persoanei juridice în toate circumstanțele, iar potrivit reglementărilor art. 17 din Legea nr. 220/2007, documentele necesare pentru înregistrarea modificărilor se depun la organul înregistrării de către persoana juridică.

Totodată, potrivit prevederilor art. 8 alin. (1) și art. 28 alin. (2) din Legea nr.220/2007, documentele pentru înregistrarea de stat se transmit/depun/expediază organului înregistrării de către fondator sau de către reprezentantul acestuia. În conformitate cu art. 23 și 25 din Legea nr.220/2007, documentele pentru inițierea procedurii de lichidare și radierea persoanei juridice din Registrul de stat se depun de către lichidator.

Prin urmare, în cazurile menționate supra nu este necesară desemnarea unei persoane responsabile pentru furnizarea și/sau actualizarea informațiilor cu privire la datele din Registrul de stat.

De asemenea, referitor la actele oficiale care reflectă datele persoanei fizice rezidente responsabile pentru furnizarea și/sau actualizarea informațiilor, menționăm că, în procesul înregistrării de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, verificarea identității persoanelor fizice rezidente se efectuează în temeiul numărului de identificare de stat al persoanei fizice, în conformitate cu baza de date a Registrului de

	<p>stat al populației. Prin urmare, în condițiile Legii nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, nu este necesară prezentarea unor acte suplimentare.</p> <p>17. c) pct. 5.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - litera i⁴) din alin. (1) din proiect de expus cu următorul cuprins: „i⁴) numele, prenumele, data nașterii, numărul de identificare de stat al persoanei fizice, domiciliul persoanei fizice rezidente responsabile pentru furnizarea și/sau actualizarea informației despre beneficiarul efectiv/beneficiarii efectivi, în conformitate cu Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului;”; - nu este susținută propunerea de completare a art. 33 alin. (1) din Legea nr.220/2007 cu litera v) din considerentele expuse supra. - litera c³) din alin. (2) din proiect de expus cu următorul cuprins: „c³) numele, prenumele, data nașterii, numărul de identificare de stat al persoanei fizice, domiciliul persoanei fizice rezidente responsabile pentru furnizarea și/sau actualizarea informației despre beneficiarul efectiv/beneficiarii efectivi, în conformitate cu Legea nr.308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului;”. 	<p>Se acceptă</p> <p>Nu se acceptă A se vedea opinia autorului proiectului la observația cu nr. 15.</p> <p>Se acceptă</p>
	<p>18. 1. Art. IV. din proiect:</p> <p>a) la pct. 3 (art. 5², alin. (5) din Legea nr. 308/2017), cuvintele „întreprinderii individuale” urmează de substituit cu cuvintele „întreprinzătorului individual”.</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>19. b) pct. 7.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - la alin. (1), se propune cuvântul „ține” de substituit cu cuvintele „ține evidența”, conform redacției actuale a Legii nr. 308/2017. De asemenea, se propune de exclus sintagma „în Registrul de Stat al beneficiarilor efectivi”, dat fiind faptul că, în conformitate cu prevederile art. 33 din Legea nr. 220/2007, datele cu privire la beneficiarii efectivi ai unităților de drept sunt parte componentă a Registrului de stat al unităților de drept; - se propune completarea art.14 din proiect cu alin. (1¹) cu 	<p>Se acceptă</p> <p>Nu se acceptă</p>

		<p>următorul cuprins:</p> <p>„(1¹) Sunt exceptate de la aplicarea normei prevăzute în alin. (1) radierea din oficiu a persoanei juridice și a întreprinzătorului individual din Registrul de stat al unităților de drept, precum și radierea din Registrul de stat a întreprinzătorului individual în cazul încetării calității de întreprinzător individual ca urmare a decesului confirmat prin hotărâre judecătorească sau prin certificat de deces, eliberat de organul de stare civilă competent.”</p> <p>Respectiv, în punctul 7 din proiect alin. (1¹) va deveni alin. (1²).</p> <p>- nu se acceptă de principiu stabilirea unei persoane fizice rezidente responsabile pentru furnizarea și/sau actualizarea informațiilor cu privire la datele din Registrul de stat, competențele persoanei respective urmând a fi rezumate strict pentru furnizarea și/sau actualizarea informațiilor despre beneficiarul efectiv.</p> <p>Astfel, alin. (2¹) de expus cu următorul cuprins:</p> <p>„(2¹) Persoanele juridice, întreprinzătorii individuali, organizațiile necomerciale ale căror administrator este o persoană fizică nerezidentă, precum și fiduciile și orice construcție juridică similară fiduciilor desemnează o persoană fizică rezidentă responsabilă pentru furnizarea și/sau actualizarea informațiilor cu privire la datele beneficiarului efectiv din Registrul de stat al unităților de drept și, respectiv, Registrul fiduciilor. Datele despre persoana fizică rezidentă desemnată vor fi prezentate organului înregistrării de stat sau, respectiv, Serviciului Fiscal de Stat.”</p>	<p>Recomandările FATF și Directivele UE nu prevăd oferirea unor astfel de excepții, or stabilirea acestora în cadrul normativ intern creează riscul ca acesta să contravină prevederilor internaționale menționate și ar cauza deficiențe în sistem.</p> <p>Se acceptă</p>
	20.	<p>- alin.(3) se propune de expus cu următorul cuprins:</p> <p>„(3) Este interzisă înregistrarea persoanelor juridice, întreprinzătorilor individuali, organizațiilor necomerciale, fiduciilor și construcțiilor juridice similare fiduciilor, în cazurile prevăzute la alin. (1) - (12), în lipsa datelor despre beneficiarul efectiv și/sau dacă informația prezentată este neveridică sau incompletă.”</p>	<p>Se acceptă</p>
Ministerul Finanțelor	21.	<p>La adresarea Ministerului Justiției nr.01/9479 din 24.10.2024, Ministerul Finanțelor a examinat proiectul definitivat de Lege</p>	<p>Se acceptă parțial. Proiectul va fi completat cu prevederi care vor reglementa</p>

	<p>pentru modificarea unor acte normative (implementarea suplimentară în cadrul normativ intern a Recomandărilor Grupului de Acțiune Financiară Internațională) (nr. unic 764/MJ/2024) și, în limita competențelor sale funcționale, comunică următoarele.</p> <p>La art. III referitor la stabilirea competenței Serviciului Fiscal de Stat de examinare a contravenției propuse la art. 263⁴ din Codul contravențional, în partea ce ține de prezentarea unor date neveridice, incomplete sau incorecte de către persoanele juridice și întreprinzătorii individuali, necesare la înregistrarea constituirii, modificarea în actele de constituire, înregistrarea de stat a persoanelor supuse reorganizării și la radierea acestora din Registrul de stat, în legătură cu faptul că se menține stabilirea competenței autorității fiscale de examinare a contravenției de la art. 263⁴, precum și ținând cont de explicațiile incluse în sinteza obiectivelor și propunerilor la proiectul de act normativ, considerăm oportun ca proiectul de act normativ să fie completat cu norme juridice care să reglementeze obligația IP "Agenția Servicii Publicii" de a informa Serviciul Fiscal de Stat referitor la datele neveridice, incomplete sau incorecte furnizate de către persoanele juridice, întreprinzătorii individuali, la înregistrarea constituirii, modificarea în actele de constituire, înregistrarea de stat a persoanelor supuse reorganizării precum și la radierea acestora din Registrul de stat, în scopul aplicării amenzii contravenționale conform art. 263⁴ din Codul contravențional.</p> <p>În contextul dat, precizăm că aplicarea sancțiunii contravenționale conform art. 263² din Codul contravențional se efectuează ca urmare a raportării conform procedurii stabilite la art. 5² alin.(3) din Legea nr. 308/2017. În același fel, considerăm că urmează a se proceda și la aplicarea sancțiunii conform art. 263⁴ din Codul contravențional, în cazul în care se menține Serviciul Fiscal de Stat în calitate de autoritate competentă de examinare a acestui tip de contravenție.</p> <p>Totodată, în legătură cu completarea art. 14 al Legii nr. 308/2017 cu alineatul (1¹) cu prevederi ce ține de atribuția Serviciului</p>	<p>obligația IP "Agenția Servicii Publicii" de a informa Serviciul Fiscal de Stat referitor la datele neveridice, incomplete sau incorecte furnizate de către persoanele juridice, întreprinzătorii individuali, la înregistrarea constituirii, modificarea în actele de constituire, înregistrarea de stat a persoanelor supuse reorganizării precum și la radierea acestora din Registrul de stat (similar mecanismului existent pentru contravenția prevăzută la art. 263² din <i>Codul contravențional</i>).</p> <p>Suplimentar, proiectul va fi completat cu prevederi ce vor reglementa obligația înregistrării fiduciilor și construcțiilor juridice similare fiduciei la Serviciul Fiscal de Stat, care este instituția responsabilă de crearea, gestionarea și actualizarea Registrului fiduciilor.</p> <p>Cu referire la propunerea de a se include în art. 263⁴ din <i>Codul contravențional</i>, după textul „întreprinzătorii individuali,” textul „organizațiile necomerciale,” precizăm că aceasta nu se acceptă, dat fiind faptul că organizațiile necomerciale, în conformitate cu prevederile art. 1 alin. (3) din <i>Legea nr. 86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale</i>, sunt persoane juridice (persoanele juridice fiind deja menționate în cuprinsul art. 263⁴, propus a fi inclus în cuprinsul <i>Codului contravențional</i>).</p>
--	---	---

	<p>Fiscal de Stat de a verifica, înregistra, menține și actualiza datele cu privire la beneficiarii efectivi ai fiduciilor și construcțiilor juridice similare fiduciilor la înregistrarea constituirii lor, considerăm oportun completarea proiectului de act normativ și cu norme juridice ce se referă nemijlocit la obligația înregistrării fiduciilor și construcției juridice similare fiduciei la Serviciul Fiscal de Stat, având în vedere faptul că Serviciul Fiscal de Stat este instituția responsabilă de crearea, gestionarea și actualizarea Registrului fiduciilor, conform art. 14 alin. (2¹) din Legea nr. 308/2017.</p> <p>Precizăm că, la moment, nici un act normativ nu prevede obligația părților unei fiducii și construcție juridică similară fiduciilor de a supune înregistrării obligatorii raportul juridic respectiv.</p> <p>La fel, considerăm oportună revizuirea redacției art. 263⁴ din Codul contravențional conform propunerii prezentate anterior (completarea după textul „întreprinzătorii individuali,” cu textul „organizațiile necomerciale,”), întrucât deși propunerea respectivă a fost acceptată de către autorul proiectului (conform opiniei acestuia la observația cu nr. 12 din tabelul de sinteză a propunerilor și obiecțiilor), aceasta nu a fost reflectată în proiectul de lege revizuit.</p>	
<p>22.</p>	<p>La art. IV pct.2, referitor la Recomandarea 32 a Grupului de Acțiune Financiară Internațională la care face trimitere autorul proiectului în sinteză, atragem atenția că aceasta prevede că țările trebuie să aibă în vigoare măsuri pentru a detecta transportul transfrontalier fizic de numerar și un sistem de declarare și/sau dezvăluire, trebuie să se asigure că autoritățile competente au autoritatea legală de a opri sau reține numerarul, trebuie să se asigure că există sancțiuni eficiente, corespunzătoare și disuasive pentru persoanele care fac declarații sau dezvăluiri false.</p> <p>Astfel, reliefăm faptul că Recomandarea 32 nu stabilește un termen de prezentare a informațiilor obținute de către autorități, cu atât mai mult că potrivit Legii nr. 142/2018 cu privire la schimbul de interoperabilitate și Hotărârea Guvernului nr.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Recomandarea 32 prevde expres obligația de transmitere a declarațiilor respective de către Serviciul Vamal. Astfel, prevederea dată nu poate fi exclusă, deoarece va fi constatată deficiența privin implementarea acestei recomandări, fapt ce va avea consecințe negative asupra sistemului financiar al Republicii Moldova.</p> <p>Totodată, menționăm că modificarea propusă la alin. (2) are drept scop transpunerea prevederilor <i>Regulamentului (UE) 2018/1672 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2018 privind controlul numerarului care intră sau iese din Uniune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1889/2005</i> în partea de vizează declararea numerarului de către</p>

	<p>211/2019 privind platforma de interoperabilitate (MConnect), toate instituțiile statului au obligativitatea să efectueze schimbul de date prin intermediul platformei de interoperabilitate MConnect, ce permite primirea informației on-line. Respectiv, Serviciul Vamal plasează în timp real informațiile privind valorile valutare declarate de către persoanele fizice și juridice în conformitate cu prevederile art. 33 și 34 din Legea nr. 62/2008 privind reglementarea valutară, cu excepția valorilor valutare declarate de Banca Națională a Moldovei și bănci, pe platforma de interoperabilitate (MConnect), la care se poate conecta Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor în vederea preluării acestor informații.</p> <p>Prin urmare, insistăm ca la art. IV pct. 2 din proiect, textul ”la alineatul (2), cuvintele „cel târziu până la data de 5 a lunii următoare de gestiune” se substituie cu următorul text: „în termen de cel mult 15 zile lucrătoare de la data la care informațiile au fost obținute” să fie substituit cu textul ”alineatul (2) se abrogă”.</p>	Serviciul Vamal.
23.	<p>La art. IV pct. 3, în partea ce ține de completarea art. 5² din Legea nr. 308/2017 cu alineatul (6), considerăm oportună revizuirea redacției alineatului respectiv prin specificarea faptului că procedura privind efectuarea/radierea notărilor în/din Registrul de stat al unităților de drept se va aproba prin ordin al directorului IP „Agenția Servicii Publice”, iar procedura privind efectuarea/radierea notărilor în/din Registrul fiduciilor prin ordin al directorului Serviciului Fiscal de Stat și nu printr-un ordin comun al ambelor instituții. Or, acestea reprezintă două tipuri distincte de registre, cu informații și date specifice, urmînd ca procedura de efectuare a notărilor în acestea să fie descrise prin acte normative separate.</p>	Se acceptă
24.	<p>La art. IV pct. 7 din proiect, cu referire la amendamentul aferent art. 14 alin. (2¹) din Legea nr. 308/2017, considerăm oportun completarea după textul „întreprinzătorii individuali,” cu textul „gospodăriile țărănești (de fermier),” în vederea corelării normei vizate cu modificările propuse la art. 14 alin. (2) din Legea nr.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Nu se consideră oportună completarea sugerată, dat fiind faptul că gospodăriile țărănești (de fermier), în conformitate cu prevederile art. 2 alin. (1) din <i>Legea nr. 1353/2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier)</i>, sunt calificate ca</p>

	<p>1353/2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier) și la art. 28 alin. (7) din Legea nr. 220/2007, care vizează reglementarea obligației gospodăriei țărănești (de fermier) de a prezenta organului înregistrării de stat datele de identificare a persoanei fizice rezidente responsabile pentru furnizarea și/sau actualizarea informațiilor cu privire la datele din Registrul de stat, inclusiv a datelor cu privire la beneficiarul efectiv.</p> <p>Cu referire la modificările aferent art. 14 alin. (20¹) și (20²) din Legea nr. 308/2017, pe tot parcursul textului, cuvintele „casetele de valori” urmează a fi substituite cu cuvintele „casetele de siguranță” în vederea utilizării unei terminologii uniforme și constante, iar cuvântul „filială” urmează a fi exclus, ținând cont că în legislația relevantă nu se operează cu cuvântul respectiv, ci cu cuvântul „sucursală”.</p> <p>De asemenea, la art. (20²) alin. (1) lit. a), considerăm oportun completarea după cuvintele „titularul contului” cu textul „/denumirea:”, având în vedere că conturile de plăți și bancare pot fi deținute nu doar de persoane fizice, ci și de persoane juridice.</p> <p>În același timp, la art. (20²) alin. (1) lit. c), considerăm oportun substituirea textului „filiala/sucursala băncii” cu textul „sucursala băncii sau prestatorului de servicii de plată nebancare”, ținând cont de faptul că conturile de plăți pot fi deschise și de prestatorii de servicii de plată nebancari. Totodată, cuvintele „numărul IBAN” urmează a fi substituit cu cuvintele „codul IBAN”, întrucât codul IBAN este compus dintr-un șir de caractere ce conține atât cifre, cât și litere.</p> <p>Concomitent, la art. (20²) alin. (2), considerăm oportun completarea după textul „pentru casetele de valori:” cu textul „denumirea:”, având în vedere că casetele de siguranță pot fi utilizate nu doar de persoane fizice, ci și de persoane juridice.</p> <p>La fel, la art. (20²) alin. (2), întrucât conținutul normei date vizează doar casetele de siguranță deținute de clienți în cadrul băncilor, considerăm oportun a fi examinată necesitatea</p>	<p>întreprinderi individuale, prin urmare, într-o manieră generică și ele sunt vizate deja de norma din proiect.</p> <p>Se acceptă parțial</p> <p>Nu se acceptă limitarea prevederii date din proiect doar la sucursale, dat fiind faptul că se urmărește extinderea efectului acestora atât asupra filialelor, cât și a sucursalelor (a se vedea în acest sens abordarea legiuitorului din cadrul <i>Legii nr. 202/2017 privind activitatea băncilor</i> și a <i>Legii nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică</i>).</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Prestarea serviciului privind casetele de siguranță de către bănci este un drept stabilit prin <i>Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor</i>.</p>
--	---	--

		<p>includerii în câmpul de aplicare a normei date și a casetelor de siguranță deținute în cadrul altor entități decât băncile care ar putea presta un asemenea gen de servicii, în vederea excluderii apariției în viitor a unor neclarități privind entitățile obligate să raporteze către Serviciul Fiscal de Stat informația privind casetele de siguranță.</p>	<p>Cu referire la alte categorii de agenți economici care prestează astfel de servicii (cum ar fi de ex. agențiile de pază) nu este clar temeiul juridic al acestei obligații, deoarece cadrul legal care reglementează activitatea lor nu stabilește astfel de servicii (<i>Legea nr. 283/2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază</i>).</p>
	25.	<p>De asemenea, la art. IV pct. 7, în partea ce ține de completarea art. 14 din Legea nr. 308/2017 cu alineatul (22), propunem substituirea cuvintelor “Accesul la registrele” cu cuvintele “Accesul la informația din registrele” or, redacția alineatului (22) în varianta actuală a proiectului are o interpretare prea vastă.</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>Centrul de Armonizare a Legislației (Cancelaria de Stat)</p>	26.	<p>Centrul de armonizare a legislației, în rezultatul analizei repetate a proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (implementarea suplimentară în cadrul normativ intern a Recomandărilor Grupului de Acțiune Financiară Internațională), comunică următoarele.</p> <p>Ca urmare a examinării versiunii actuale a proiectului de lege constatăm că acesta nu a preluat în totalitate recomandările și obiecțiile Centrului expuse prin DC nr. 31/02-11070 din 3 octombrie 2024, iar sinteza la proiect nu reflectă careva argumente în acest sens.</p> <p>Menționăm că, la evaluarea primară a proiectului, a fost constatată o transpunere parțială a Directivei (UE) 2015/849 (AML IV) a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei, astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2018/843 (AML V) a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2018 de modificare a Directivei (UE) 2015/849 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, precum și de modificare a Directivelor 2009/138/CE și 2013/36/UE.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Pachetul definitivat de documente pe marginea prezentului proiect va fi întocmit în conformitate cu observațiile Centrului de Armonizare a Legislației.</p>

		<p>În context, ținând cont de prevederile art. 31, alin. (2) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și pct. 34 din HG nr. 1171/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, reiterăm necesitatea definitivării proiectului conform celor expuse anterior și inserării clauzei de armonizare în conformitate cu modelul stabilit în Anexa nr. 1 la Regulament.</p> <p>La fel, evidențiem că Tabelul de concordanță la Directiva (UE) 2015/849, astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2018/843, urmează a fi revizuit și definitivat conform constatărilor expuse în Declarație, precum și cerințelor de conținut formulate și expediate autorului.</p> <p>Totodată, menționăm că în conformitate cu pct. 54 al Regulamentului de armonizare, dosarul de însoțire a proiectului de act normativ care are ca scop transpunerea legislației UE definitivat, prezentat autorității cu competență de aprobare sau adoptare, conține în mod obligatoriu tabelul de concordanță actualizat și declarația de compatibilitate, în conformitate cu art. 40 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.</p>	
Comisia Națională a Pieței Financiare	27.	<p>Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF), în temeiul competențelor conferite de legea-cadru (nr. 192/1998), cu privire la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (implementarea suplimentară în cadrul normativ intern a Recomandărilor Grupului de Acțiune Financiară Internațională), prezintă următoarele sugestii în ordinea ce succed.</p> <p>1. Se atrage atenția asupra necesității corelării propunerii de completare a art. 7 alin. (1) lit. c²) din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali cu cea de completare a art. 33 alin. (1) cu lit. v) din aceeași lege, or în cazul primului amendament se operează cu termenul „informația privind” iar în cazul celui de-al doilea cu termenul „denumire”. În atare condiții nu este clară natura și întinderea informației care trebuie furnizată în adresa organului înregistrării de stat.</p>	Se acceptă
	28.	<p>2. Potrivit art. IV din proiect, se propune completarea art. 3 din</p>	Se acceptă

	<p>Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, cu noțiunea „interese legitim”. Din examinarea proiectului rezidă necesitatea completării respective reieșind din amendamentul propus la art. 14 prin completarea cu alin. (22) din aceeași lege. A se nota în acest sens că legea vizată utilizează sintagma „interes legitim” și în alte contexte unde noțiunea propusă nu se pliază cu semantica prevederii. Totodată, deși alin. (22) propus, stabilește că accesul la registre se va realiza cu respectarea prevederilor conexe protecției datelor cu caracter personal, respectiv ar viza alte informații decât datele cu caracter personal, noțiunea „interes legitim” pune accent pe necesitatea de acces anume la acestea. Corelativ, cu referire la noțiunea propriu-zisă reținem că textul „investigație oficială sau juridică, analize, investigații sau proceduri efectuate în conformitate cu prezenta lege” este impropriu unei acțiuni atribuite unei persoane fizice sau juridice după cum este atribuit la art. 14 alin. (22) lit. c) conform proiectului.</p> <p>Imperativul clarificării noțiunii și întinderii interesului legitim rezidă din necesitatea aplicării conforme a legii prin prisma condițiilor de acces limitat la o categorie de date, după cum rezidă din Directiva (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului (modificată prin Directiva UE 2018/843). Or, acordarea accesului dincolo de un registru central (în cazul Republicii Moldova - Registrul de stat al unităților de drept) după cum prevede Directiva, trebuie să fie fundamentat într-un mod cert și lipsit de echivoc.</p>	
Serviciul de Informații și Securitate	Lipsă de obiecții și propuneri	
Procuratura Generală	Lipsă de obiecții și propuneri	
Ministerul	Lipsă de obiecții și propuneri	

<i>Dezvoltării Economice și Digitalizării</i>			
<i>Ministerul Afacerilor Interne</i>		Lipsă de obiecții și propuneri.	

Ministră

Veronica MIHAILOV-MORARU